

II

(Niet-
wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

**VERORDENING (EU) Nr. 1178/2011 VAN DE
COMMISSIE**

**van 3 november
2011**

**tot vaststelling van technische eisen en administratieve procedures met betrekking tot
de bemanning van burgerluchtvaartuigen, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 216/2008
van het Europees Parlement en de Raad**

**(Voor de EER relevante
tekst)**

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels op het gebied van burgerluchtvaart en tot oprichting van een Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, houdende intrekking van Richtlijn 91/670/EEG, Verordening (EG) nr. 1592/2002 en Richtlijn 2004/36/EG⁽¹⁾, en met name artikel 7, lid 6, artikel 8, lid 5, en artikel 10, lid 5,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De doelstelling van Verordening (EG) nr. 216/2008 is de totstandbrenging en instandhouding van een hoog uniform veiligheidsniveau in de burgerluchtvaart in Europa. Die verordening voorziet ook in de middelen om deze en andere doelstellingen op het gebied van de veiligheid van de burgerluchtvaart te verwezenlijken.
- (2) Piloten die betrokken zijn bij de exploitatie van bepaalde luchtvaartuigen en vluchtnabootsers, en personen en organisaties die betrokken zijn bij opleidingen, het testen van vaardigheid en bekwaamheid van die piloten moeten voldoen aan de relevante essentiële eisen van bijlage III bij Verordening (EG) nr. 216/2008. Volgens die verordening moeten piloten en personen en organisaties die betrokken zijn bij de opleiding van piloten een certificaat krijgen zodra is vastgesteld dat zij aan de essentiële eisen voldoen.
- (3) Aan piloten moet ook een medisch certificaat worden afgegeven en luchtvaartgeneeskundigen die verantwoordelijk zijn voor het beoordelen van de medische geschiktheid van piloten, moeten worden gecertificeerd zodra is vastgesteld dat ze voldoen aan de relevante essentiële eisen. Verordening (EG) nr. 216/2008 laat de mogelijkheid open dat huisartsen, onder bepaalde voorwaarden en voor zover dit is toegestaan door de nationale wetgeving, ook optreden als luchtvaartgeneeskundige.
- (5) Volgens Verordening (EG) nr. 216/2008 moet de Commissie de nodige uitvoeringsregels vaststellen voor het bepalen van de eisen voor het certificeren van piloten en personen die betrokken zijn bij de opleiding, het beoordelen van piloten op hun vaardigheid en bekwaamheid, voor het afgeven van een verklaring van geschiktheid aan cabinepersoneel en voor de beoordeling van hun medische geschiktheid.
- (6) De eisen en procedures voor de omzetting van nationale bewijzen van bevoegdheid als piloot en nationale bewijzen van bevoegdheid als boordwerktuigkundige in een bewijs van bevoegdheid als piloot moeten worden vastgesteld, teneinde te garanderen dat zij hun activiteiten in geharmoniseerde omstandigheden kunnen uitvoeren; ook kwalificaties voor het afnemen van testen en proeven van bekwaamheid moeten overeenkomstig deze verordening worden omgezet.
- (7) Het moet mogelijk zijn voor lidstaten om bewijzen van bevoegdheid die zijn afgegeven door derde landen te aanvaarden voor zover een veiligheidsniveau kan worden gegarandeerd dat gelijkwaardig is aan dat van Verordening (EG) nr. 216/2008; er moeten voorwaarden worden vastgesteld voor de aanvaarding van bewijzen van bevoegdheid die zijn afgegeven door derde landen.

- (8) Om te garanderen dat opleidingen die van start zijn gegaan vóór de toepassing van deze verordening in aanmerking kunnen worden genomen voor het verkrijgen van een bewijs van bevoegdheid als piloot, moeten de voorwaarden voor de erkenning van reeds voltooide opleidingen worden vastgesteld; ook de voorwaarden voor de erkenning van militaire bewijzen van bevoegdheid moeten worden vastgesteld.
- (9) Het is noodzakelijk om de luchtvaartsector en de instanties van de lidstaten de nodige tijd te bieden om zich aan te passen aan het nieuwe regelgevingskader, om lidstaten de tijd te bieden om specifieke bewijzen van bevoegdheid als piloten en medische certificaten die niet zijn gebaseerd op de JAR af te geven, en om onder bepaalde omstandigheden de geldigheid van afgegeven bewijzen van bevoegdheid, certificaten en uitgevoerde luchtvaart- medische beoordelingen te erkennen vóór deze verordening van toepassing wordt.
- (10) Richtlijn 91/670/EEG van de Raad van 16 december 1991 inzake de onderlinge erkenning van bewijzen van bevoegdheid voor burgerluchtvaartpersoneel ⁽¹⁾ wordt ingetrokken overeenkomstig artikel 69, lid 2, van Verordening (EG) nr. 216/2008. De maatregelen die bij deze verordening worden vastgesteld, dienen te worden beschouwd als de overeenkomstige maatregelen.
- (11) Om een vlotte overgang en een hoog uniform niveau van veiligheid van de burgerluchtvaart in de Unie te garanderen, moeten de uitvoeringsmaatregelen beantwoorden aan de laatste nieuwe ontwikkelingen, onder andere op het gebied van beste praktijken en wetenschappelijke en technische vooruitgang op het gebied van pilotenopleiding en luchtvaartmedische geschiktheid van bemanningen. Daarbij dient rekening te worden gehouden met technische eisen en administratieve procedures waarover de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (de ICAO) en de gezamenlijke luchtvaartautoriteiten vóór 30 juni 2009 overeenstemming hebben bereikt, alsook met bestaande wetgeving met betrekking tot een specifieke nationale omgeving.
- (12) Het EASA heeft ontwerpuitvoeringsregels voorbereid en ingediend als advies aan de Commissie, overeenkomstig artikel 19, lid 1, van Verordening (EG) nr. 216/2008.
- (13) De in deze verordening vastgelegde maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het comité dat bij artikel 65 van Verordening (EG) nr. 216/2008 is opgericht,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening worden gedetailleerde regels vastgesteld voor:

1. verschillende bevoegdverklaringen voor bevoegdheidsbewijzen als piloot, de voorwaarden voor het afgeven, behouden, wijzigen, beperken, schorsen of intrekken van bewijzen van bevoegdheid, de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de houders van een bewijs van bevoegdheid, de voorwaarden voor de omzetting van bestaande nationale bewijzen van bevoegdheid als piloot en nationale bewijzen van bevoegdheid als boordwerktuigkundige in een bewijs van bevoegdheid als piloot, en de voorwaarden voor de acceptatie van bewijzen van bevoegdheid van derde landen;
2. de certificering van personen die verantwoordelijk zijn voor het aanbieden van vliegopleidingen of opleidingen in vluchtnabootsers en voor het beoordelen van de bekwaamheid en vaardigheid van piloten;
3. verschillende medische certificaten van piloten, de voorwaarden voor het afgeven, behouden, wijzigen, beperken, schorsen of intrekken van medische certificaten, de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de houders van medische certificaten en de voorwaarden voor de omzetting van nationale medische certificaten en gemeenschappelijk erkende medische certificaten;
4. de certificering van luchtvaartgeneeskundigen en de voorwaarden waaronder huisartsen mogen optreden als luchtvaartgeneeskundige;

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1. „deel FCL-bewijs van bevoegdheid”: een bewijs van bevoegdheid voor cockpitbemanning dat beantwoordt aan de eisen van bijlage I;
2. „JAR”: „Joint Aviation Requirements”, vastgesteld door de gezamenlijke luchtvaartautoriteiten, zoals van toepassing op 30 juni 2009;
3. „bewijs van bevoegdheid als recreatief vlieger” (Light aircraft pilot licence — LAPL): het bewijs van bevoegdheid als bedoeld in artikel 7 van Verordening (EG) nr. 216/2008;
4. „bewijs van bevoegdheid dat aan de JAR beantwoordt”: een bewijs van bevoegdheid als piloot en de bijbehorende bevoegdverklaringen, certificaten, autorisaties en/of kwalificaties dat is afgegeven of erkend door een lidstaat die de desbetreffende JAR en de van toepassing zijnde procedures heeft geïmplementeerd, in de nationale wetgeving, en dat met betrekking tot die JAR is aanbevolen voor wederzijdse erkenning in het systeem van de gezamenlijke luchtvaartautoriteiten;
5. „bewijs van bevoegdheid dat niet aan de JAR beantwoordt”: een bewijs van bevoegdheid als piloot dat overeenkomstig de nationale wetgeving door een lidstaat is afgegeven of erkend en dat niet is aanbevolen voor wederzijdse erkenning met betrekking tot de desbetreffende JAR;
6. „vrijstelling”: de acceptatie van eerdere ervaring of kwalificaties;
7. „vrijstellingsverslag”: een verslag op basis waarvan eerdere ervaring of kwalificaties kunnen worden geaccepteerd;
8. „conversieverslag”: een verslag op basis waarvan een bewijs van bevoegdheid kan worden omgezet in een bewijs van bevoegdheid conform deel FCL;
9. „medisch certificaat van piloot en certificaat van luchtvaart-geneeskundige conform de JAR”: het certificaat dat overeenkomstig de nationale wetgeving gebaseerd op de JAR en de bijbehorende procedures, is afgegeven of erkend door een lidstaat die de desbetreffende JAR heeft geïmplementeerd en dat met betrekking tot die JAR is aanbevolen voor wederzijdse erkenning in het systeem van de gezamenlijke luchtvaartautoriteiten;
10. „medisch certificaat van piloot en certificaat van een lucht- vaartgeneeskundige dat niet aan de JAR beantwoordt”: een certificaat dat overeenkomstig de nationale wetgeving door een lidstaat is afgegeven of erkend en dat niet is aanbevolen voor wederzijdse erkenning met betrekking tot de desbetreffende JAR.

Artikel 3

Bewijzen van bevoegdheid als piloot en medische certificaten

Onverminderd artikel 7 moeten piloten van de in artikel 4, lid 1, onder b) en c), en artikel 4, lid 5, van Verordening (EG) nr. 216/2008 voldoen aan de technische eisen en administratieve procedures die in bijlage I en bijlage IV zijn vastgesteld.

Artikel 4

Bestaande nationale bewijzen van bevoegdheid als piloot

1. Bewijzen van bevoegdheid die vóór 8 april 2012 door een lidstaat zijn afgegeven of erkend gebaseerd op de JAR, worden geacht te zijn afgegeven in overeenstemming met deze verordening. Uiterlijk op 8 april 2017 dienen de lidstaten deze bewijzen van bevoegdheid te vervangen door bewijzen van bevoegdheid die beantwoorden aan het in deel ARA vastgestelde formaat.

2. Bewijzen van bevoegdheid die niet zijn gebaseerd op de JAR, inclusief alle bijbehorende bevoegdverklaringen, certificaten, autorisaties en/of kwalificaties die door een lidstaat zijn afgegeven of erkend vóór deze verordening van toepassing werd, worden door de lidstaat die het bewijs van bevoegdheid heeft afgegeven, omgezet in bewijzen van bevoegdheid conform deel FCL.

3. Bewijzen van bevoegdheid die niet zijn gebaseerd op de JAR en de bijbehorende bevoegdverklaringen of certificaten worden omgezet in bewijzen van bevoegdheid conform deel FCL overeenkomstig:

a) de bepalingen van bijlage II, of

b) de elementen die in een conversieverslag zijn vastgesteld.

4. Het conversieverslag moet:

a) worden opgesteld door de lidstaat die het bewijs van bevoegdheid als piloot heeft afgegeven, in overleg met het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart („het Agentschap”);

b) een beschrijving bevatten van de nationale eisen op basis waarvan de bewijzen van bevoegdheid als piloot zijn afgegeven;

c) een beschrijving bevatten van het toepassingsgebied van de bevoegdheden die zijn toegekend aan de piloten;

d) aangeven voor welke eisen van bijlage I vrijstelling wordt verleend;

e) eventuele beperkingen aangeven die moeten worden opgenomen in de bewijzen van bevoegdheid conform deel FCL en aangeven aan welke eisen de piloot moet voldoen om die beperkingen op te heffen;

5. Het conversieverslag bevat kopieën van alle documenten die nodig zijn om de in lid 4, onder a) tot en met e), uiteengezette punten aan te tonen, inclusief kopieën van de relevante nationale eisen en procedures. Bij de opstelling van het conversieverslag moeten lidstaten ernaar streven piloten zoveel mogelijk hun huidige bevoegdheden te laten behouden.

7. Onder de volgende voorwaarden mag een lidstaat een leerling-piloot toestaan zonder toezichtbeperkte bevoegdheden uit te oefenen vóór hij voldoet aan de nodige eisen voor de afgifte van een LAPL:

a) de bevoegdheden zijn beperkt tot het nationale grondgebied of een deel ervan;

b) de bevoegdheden zijn beperkt tot een afgebakend geografisch gebied en tot eenmotorige zuigervliegtuigen met een maximale startmassa van hoogstens 2 000 kg, waarbij het vervoer van passagiers niet is toegestaan;

c) de autorisaties worden afgegeven op basis van een individuele veiligheidsrisicobeoordeling die wordt uitgevoerd door een instructeur nadat de lidstaat een voorlopige veiligheids-risicobeoordeling heeft uitgevoerd;

d) de lidstaat dient om de drie jaar periodieke verslagen in bij de Commissie en het Agentschap.

Artikel 5

Bestaande nationale medische certificaten voor een piloot en certificaten van luchtvaartgeneeskundigen

1. Medische certificaten voor piloten en certificaten van luchtvaartgeneeskundigen die zijn gebaseerd op de JAR en die zijn afgegeven of erkend door een lidstaat vóór deze verordening van toepassing wordt, worden geacht te zijn afgegeven in overeenstemming met deze verordening.
2. Uiterlijk op 8 april 2017 dienen de lidstaten medische certificaten van piloten en certificaten van luchtvaartgeneeskundigen te vervangen door certificaten die beantwoorden aan het in deel ARA vastgestelde formaat.
3. Medische certificaten van een piloot en certificaten van een luchtvaartgeneeskundige die niet zijn gebaseerd op de JAR en die zijn afgegeven of erkend door een lidstaat vóór deze verordening van toepassing wordt, blijven geldig tot de datum waarop ze opnieuw worden gevalideerd of tot 8 april 2017, indien dit eerder is.
4. De nieuwe validering van de in leden 1 en 2 genoemde certificaten dient te beantwoorden aan de bepalingen van bijlage IV.

Artikel 8

Voorwaarden voor de acceptatie van bewijzen van bevoegdheid van derde landen

1. Onverminderd artikel 12 van Verordening (EG) nr. 216/2008 mogen de lidstaten, voor zover er tussen de Unie en een derde land geen overeenkomsten zijn gesloten met betrekking tot de afgifte van bewijzen van bevoegdheid als piloot, de bewijzen van bevoegdheid van derde landen en de bijbehorende medische certificaten die door of namens derde landen zijn afgegeven, accepteren overeenkomstig de bepalingen van bijlage III bij deze verordening.
2. Kandidaten voor deel FCL-bewijzen van bevoegdheid die reeds houder zijn van ten minste een gelijkwaardig bewijs van bevoegdheid, bevoegdverklaring of certificaat dat door een derde land is afgegeven overeenkomstig bijlage I bij het Verdrag van Chicago, dienen te voldoen aan alle eisen van bijlage I bij deze verordening, behalve dat de eisen inzake cursusduur, aantal lessen en specifieke opleidingsuren kunnen worden gereduceerd.
3. De vrijstelling die aan de kandidaat wordt gegeven, dient te worden bepaald door de lidstaat waar de kandidaat een aanvraag indient op basis van een aanbeveling van een erkende opleidingsorganisatie.

Artikel 9

Vrijstelling voor opleidingen die van start zijn gegaan vóór deze verordening van toepassing werd

1. Met betrekking tot de afgifte van bewijzen van bevoegdheid conform deel FCL overeenkomstig bijlage I, wordt volledige vrijstelling verleend voor opleidingen die, overeenkomstig de eisen en procedures van de gezamenlijke luchtvaartautoriteiten, van start zijn gegaan vóór deze verordening van toepassing werd, onder regelgevend toezicht van een lidstaat die met betrekking tot de desbetreffende JAR is aanbevolen voor wederzijdse erkenning in het systeem van de gezamenlijke luchtvaartautoriteiten, voor zover de opleiding en de test uiterlijk op 8 april 2016 zijn voltooid.
2. Voor opleidingen die van start zijn gegaan vóór deze verordening van toepassing werd, overeenkomstig bijlage 1 bij het Verdrag van Chicago, wordt met het oog op de afgifte van bewijzen van bevoegdheid conform deel FCL vrijstelling verleend op basis van een vrijstellingsverslag dat in overleg met het Agentschap door de lidstaat is opgesteld.
3. In het verslag moet de reikwijdte van de opleiding worden beschreven en moet worden aangegeven voor welke eisen uit deel FCL vrijstelling wordt verleend en, indien van toepassing, aan welke eisen de kandidaat moet voldoen om een bewijs van bevoegdheid conform deel FCL te krijgen. Het verslag dient kopieën van alle documenten te bevatten die nodig zijn om de reikwijdte van de opleiding aan te tonen en de nationale regels en procedures te beschrijven die de basis vormen voor het aanvangen van de opleiding.

Artikel 12

Inwerkingtreding en toepassing

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 8 april 2012.

2. Bij wijze van uitzondering op lid 1 mogen lidstaten beslissen de volgende bepalingen van bijlage I niet toe te passen tot 8 april 2015:

- a) de bepalingen betreffende bewijzen van bevoegdheid voor powered-lift luchtvaartuigen, luchtschepen, luchtballonnen en zweefvliegtuigen;
- b) de bepalingen van subdeel B;
- c) de bepalingen van de punten FCL.800, FCL.805, FCL.815 en FCL.820;
- e) de bepalingen van secties 10 en 11 van subdeel J.

4. Bij wijze van uitzondering op lid 1 mogen de lidstaten beslissen de bepalingen van deze verordening tot 8 april 2014 niet toe te passen op piloten die houder zijn van een bewijs van bevoegdheid en bijbehorend medisch certificaat dat is afgegeven door een derde land dat betrokken is bij de niet-commerciële exploitatie van de in artikel 4, lid 1, onder b) of c), van Verordening (EG) nr. 216/2008 vermelde luchtvaartuigen.

5. Bij wijze van uitzondering op lid 1 mogen de lidstaten beslissen de bepalingen van sectie 3 van subdeel B van bijlage IV niet toe te passen tot 8 april 2015.

6. Bij wijze van uitzondering op lid 1 mogen de lidstaten verkiezen de bepalingen van subdeel C van bijlage IV niet toe te passen tot 8 april 2014.

7. Als een lidstaat gebruikmaakt van de bepalingen van de leden 2 tot en met 6, moet hij dit aanmelden bij de Commissie en het Agentschap. Deze aanmelding moet de redenen bevatten voor de uitzondering en het programma voor de toepassing van de voorgenomen risicobeperkende maatregelen en het bijbehorende tijdschema.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 3 november 2011.

Voor de Commissie

De voorzitter

José Manuel
BARROSO

*BIJLAGE I***[DEEL FCL]**

SUBDEEL A

*ALGEMENE EISEN***FCL.001 Bevoegde autoriteit**

In onderhavig deel is de bevoegde autoriteit een door de lidstaat aangewezen instantie waar een persoon de afgifte aanvraagt van een bewijs van bevoegdheid als bestuurder of bijbehorende bevoegdverklaringen of certificaten.

FCL.005 Toepassingsgebied

In dit deel zijn de eisen vastgelegd voor de afgifte van bewijzen van bevoegdheid en bijbehorende bevoegdverklaringen en certificaten voor bestuurders van luchtvaartuigen en de voorwaarden voor de geldigheid en het gebruik ervan.

FCL.010 Definities

Voor de toepassing van dit deel wordt verstaan onder:

„Stuntvliegen”: een opzettelijk manoeuvre met een plotse wijziging in het gedrag van het luchtvaartuig, een abnormaal gedrag of abnormale versnelling die niet vereist is voor de normale vlucht of voor instructies in het kader van bewijzen van bevoegdheid of bevoegdverklaringen behalve voor de bevoegdverklaring stuntvliegen.

„Vleugelvliegtuig”: een door een motor aangedreven luchtvaartuig met vaste vleugels zwaarder dan lucht dat tijdens het vliegen wordt ondersteund door de aërodynamische reactie van de lucht tegen de vleugels.

„Luchtvaartuig”: toestel dat in de damkring kan worden gehouden tengevolge van krachten die de lucht daarop uitoefent anders dan de krachten van de lucht tegen het aardoppervlak.

„Vliegerschap”: het consequent gebruik van gezond verstand en goed ontwikkelde kennis en vaardigheden en de juiste instelling om het doel van de vlucht te volbrengen.

„Categorie van luchtvaartuigen”: de indeling van luchtvaartuigen volgens gespecificeerde elementaire kenmerken, zoals vleugelvliegtuig, powered-lift luchtvaartuig, helikopter, luchtschip, zweefvliegtuig, vrije luchtballon.

„Commercieel luchtvervoer”: het vervoer van passagiers, vracht of post tegen vergoeding of de betaling van huur.

„Vakbekwaamheid”: een combinatie van vaardigheden, kennis en houding die vereist is om een taak volgens de voorgeschreven norm uit te voeren.

„Vakbekwaamheidselement”: een verrichting die een taak vormt, welke bestaat uit een initiërende gebeurtenis en een afsluitende gebeurtenis waarmee de grenzen duidelijk worden afgebakend, en welke een waarneembaar resultaat heeft.

„Vakbekwaamheidsonderdeel”: een afzonderlijke functie bestaande uit een aantal vakbekwaamheidselementen.

„Overlandvlucht”: een vlucht tussen een punt van vertrek en een punt van aankomst waarbij een vooraf geplande route wordt gevolgd en gebruik wordt gemaakt van standaardnavigatieprocedures.

„Dubbelbesturing instructietijd”: vliegtijd of vluchtnaootsertijd gedurende welke iemand vlieg instructie ontvangt van een bevoegd instructeur.

„Onjuiste beoordeling”: een handeling, of het uitblijven van een handeling, van de cockpitbemanning die/dat leidt tot afwijkingen van organisatorische of vluchtgerelateerde voornemens of verwachtingen.

„Managen van onjuiste beoordelingen”: het proces van het ontdekken van en het reageren op onjuiste beoordelingen door middel van tegenmaatregelen die de gevolgen van onjuiste beoordelingen verminderen of elimineren, en de kans op onjuiste beoordelingen of ongewenste vliegtuigtoestanden kleiner maken.

„Vliegtijd”:

voor vleugelvliegtuigen, gemotoriseerde zweefvliegtuigen en powered-lift luchtvaartuigen betekent dit de totale tijd vanaf het moment dat een vliegtuig zich voor het eerst in beweging zet met het doel om op te stijgen tot aan het moment dat het aan het eind van de vlucht uiteindelijk tot stilstand komt;

voor zweefvliegtuigen betekent dit de totale tijd vanaf het moment waarop het zweefvliegtuig de aanloop begint voor het opstijgen tot het moment dat het aan het eind van de vlucht uiteindelijk tot stilstand komt;

„Nacht“: de periode tussen het einde van de civiele avondschemering en het begin van de civiele ochtendschemering, of enige andere periode tussen zonsondergang en zonsopgang zoals voorgeschreven door de bevoegde autoriteit van de lidstaat.

„Prestatie criterium“: een eenvoudige, waardeerbare uitspraak ten aanzien van het verlangde resultaat van het vakbekwaamheidselement en een beschrijving van de criteria die worden gebruikt om te beoordelen of het verlangde prestatieniveau is bereikt.

„Eerste bestuurder (Pilot-in-command — PIC)“: de bestuurder aangewezen als gezagvoerder en belast met het veilige verloop van de vlucht.

„Eerste bestuurder onder supervisie (Pilot-in-command under supervision — PICUS)“: een tweede bestuurder die onder toezicht van de eerste bestuurder de werkzaamheden en functies van een eerste bestuurder uitvoert.

„Gemotoriseerd zweefvliegtuig“: een met een of meer motoren uitgerust luchtvaartuig dat, bij uitgeschakelde motoren, de eigenschappen heeft van een zweefvliegtuig.

„Privépiloot“: een bestuurder van een luchtvaartuig die houder is van een bewijs van bevoegdheid dat besturing van een luchtvaartuig tegen een geldelijke beloning verbiedt, uitgezonderd instructie- of examenactiviteiten zoals beschreven in dit deel.

„Bekwaamheidsproef“: demonstratie van vaardigheid ten behoeve van de verlenging of hernieuwde afgifte van bevoegdverklaringen, waarbij enig mondeling examen is inbegrepen voor zover de examinator dit verlangt.

„Hernieuwde afgifte (van bijvoorbeeld een bevoegdverklaring of certificaat)“: de administratieve handeling, verricht nadat een bevoegdverklaring of certificaat is verlopen, waarmee de bevoegdheden van de bevoegdverklaring of het certificaat voor een nader bepaalde periode worden verlengd, nadat aan gespecificeerde eisen is voldaan.

„Verlenging“ (van bijvoorbeeld een bevoegdverklaring of certificaat): de administratieve handeling verricht binnen de geldigheidsperiode van een bevoegdverklaring of certificaat die de houder toestaat de bevoegdheden van een bevoegdverklaring of certificaat voor een nader bepaalde periode uit te oefenen, nadat aan gespecificeerde eisen is voldaan.

„Routesector“: een vlucht die een start-, vertrek- en kruisfase van ten minste 15 minuten omvat, alsmede een aankomst-, naderings- en landingsfase.

„Zweefvliegtuig“: een luchtvaartuig dat zwaarder is dan de lucht en dat in de lucht wordt gedragen door de aerodynamische reactie van de lucht tegen de vaste liftoppervlakken, waarvan de vrije vlucht niet afhankelijk is van een motor.

„Éénpiloot-gecertificeerd luchtvaartuig“: een luchtvaartuig gecertificeerd voor bediening door één bestuurder.

„Vaardigheidstest“: demonstratie van vaardigheid ten behoeve van de afgifte van een bewijs van bevoegdheid of bevoegdverklaring, waarbij enig mondeling examen is inbegrepen voor zover de examinator dit verlangt.

„Solovliegtijd“: de vliegtijd gedurende welke een leerling-piloot de enige inzittende is aan boord van een luchtvaartuig.

„Leerling-piloot in de functie van eerste bestuurder (Student pilot in command — SPIC)“: een leerling-piloot in de functie van eerste bestuurder op een vlucht met een vlieg-instructeur, waarbij voornoemde instructeur de leerling-piloot uitsluitend zal observeren en de vlucht van het vliegtuig niet zal beïnvloeden of beheersen.

„Dreiging“: gebeurtenissen of fouten die zich voordoen buiten de invloedssfeer van het cockpitpersoneel, welke de operationele complexiteit vergroten en die onder controle moeten worden gehouden om de veiligheidsmarge te behouden.

„Dreigingsmanagement“: het proces van het ontdekken van en het reageren op de dreigingen door middel van tegenmaatregelen die de gevolgen van dreigingen verminderen of elimineren, en de kans op fouten of ongewenste vliegtuigtoestanden kleiner maken.

„Zelfstartend gemotoriseerd zweefvliegtuig (Touring motor glider — TMG)“: een specifieke klasse van gemotoriseerde zweefvliegtuigen met een als één geheel gemonteerde, niet-intrekbare motor en een niet-intrekbare propeller. Het moet in staat zijn op eigen kracht te starten en te klimmen overeenkomstig het betreffende vlieghandboek.

„Type luchtvaartuig“: een indeling van luchtvaartuigen waarvoor eenzelfde typebevoegdverklaring nodig is zoals bepaald in de gegevens voor operationele geschiktheid vastgelegd in overeenstemming met deel 21, en met inbegrip van alle luchtvaartuigen met hetzelfde basisontwerp, daarbij inbegrepen alle wijzigingen daarvan, behalve wijzigingen die een verandering in het vlieggedrag of in de vliegkenmerken tot gevolg hebben.

FCL.015 Aanvragen afgifte van bewijzen van bevoegdheid, bevoegdverklaringen en certificaten

- a) Aanvragen voor de afgifte, verlenging of hernieuwde afgifte van bewijzen van bevoegdheid voor bestuurders van luchtvaartuigen en bijbehorende bevoegdverklaringen en certificaten moeten worden ingediend bij de bevoegde autoriteit in een vorm en op een wijze die door die autoriteit zijn vastgesteld. Bij de aanvraag moet een bewijs worden gevoegd dat de kandidaat voldoet aan de eisen voor de afgifte, verlenging of hernieuwde afgifte van het bewijs van bevoegdheid of certificaat, evenals bijbehorende bevoegdverklaringen of aantekeningen, vastgesteld in dit deel en deel Medisch.
- b) Elke vorm van beperking of uitbreiding van de bevoegdheden die worden toegekend door een bewijs van bevoegdheid, bevoegdverklaring of certificaat moet worden bekrachtigd op het bewijs van bevoegdheid of het certificaat door de bevoegde autoriteit.
- c) Een persoon mag op geen enkel moment houder zijn van meer dan één bewijs van bevoegdheid per categorie luchtvaartuig afgegeven in overeenstemming met dit deel.
- d) Een aanvraag voor de afgifte van een bewijs van bevoegdheid voor een andere categorie van luchtvaartuig, of voor de afgifte van verdere bevoegdverklaringen of certificaten, evenals een wijziging, verlenging of hernieuwde afgifte van die bewijzen van bevoegdheid, bevoegdverklaringen of certificaten moet worden ingediend bij de bevoegde autoriteit die het bewijs van bevoegdheid in eerste instantie heeft afgegeven, behalve wanneer de piloot een wijziging van bevoegde autoriteit en een overdracht van zijn bewijzen van bevoegdheid en medische attesten naar die autoriteit heeft aangevraagd.

FCL.020 Leerling-piloot

Een leerling-piloot mag niet solo vliegen, tenzij toegestaan door en onder toezicht van een vlieginstruuteur.

Voor zijn eerste solovlucht moet een leerling-piloot ten minste:

in het geval van zweefvliegtuigen en luchtballonnen: 14 jaar oud zijn.

FCL.025 Theorie-examens voor afgifte van bewijzen van bevoegdheid

a) Verantwoordelijkheden van de kandidaat

- 1) Kandidaten moeten de volledige examenreeks voor een specifiek bewijs van bevoegdheid of specifieke bevoegdverklaring afleggen onder de verantwoordelijkheid van één lidstaat.
- 2) Kandidaten mogen het examen pas afleggen wanneer ze worden voorgedragen door de erkende opleidingsorganisatie (ATO) die verantwoordelijk is voor hun opleiding, nadat ze de toepasselijke onderdelen van de theorieopleiding hebben voltooid op een bevredigend niveau.
- 3) De voordracht door een ATO blijft twaalf maanden geldig. Als de kandidaat er niet in slaagt om ten minste één theorie-examen af te leggen binnen voornoemde geldigheidsperiode, wordt de behoefte aan verdere opleiding bepaald door de ATO op basis van de behoeften van de kandidaat.

b) Normen om te slagen

- 1) Een kandidaat slaagt voor een schriftelijk examenonderdeel wanneer hij ten minste 75 % scoort van de punten die voor dat examenonderdeel kunnen worden behaald. Er is geen sprake van strafpunten.
- 2) Tenzij anders bepaald in dit deel, wordt een kandidaat geacht het vereiste theorie-examen voor het betreffende bewijs van bevoegdheid als bestuurder of de bevoegdverklaring met succes te hebben afgelegd als hij voor alle vereiste onderdelen is geslaagd binnen een periode van 18 maanden, gerekend vanaf het eind van de kalender- maand waarin de kandidaat voor het eerst deelnam aan een examen.
- 3) Een kandidaat moet opnieuw alle examenonderdelen afleggen, indien hij er voor een afzonderlijk schriftelijk examenonderdeel na 4 pogingen niet in geslaagd is een voldoende te behalen, of er niet in geslaagd is voor alle tests een voldoende te behalen binnen ofwel 6 zittingen, ofwel de in punt 2) hierboven vermelde periode.

Alvorens opnieuw aan de examens deel te nemen, moet de kandidaat verdere opleiding volgen bij een ATO. De omvang en reikwijdte van de vereiste opleiding worden bepaald door de opleidingsorganisatie op basis van de behoeften van de kandidaat.

c) Geldigheidsperiode

- 1) Een voldoende voor de theorie-examens blijft geldig:
 - i) gedurende een periode van 24 maanden voor de afgifte van een LAPL of een bewijs van bevoegdheid voor privépiloten, zweefvliegtuigen of luchtballonnen;
 - iii) de perioden in i) en ii) worden geteld vanaf de dag waarop de kandidaat slaagt voor het theorie-examen in overeenstemming met punt b), 2).

FCL.030 Praktische vaardigheidstest

- a) Voordat een vaardigheidstest wordt afgenomen ten behoeve van de afgifte van een bewijs van bevoegdheid of bevoegdverklaring, moet de kandidaat het vereiste theorie-examen met succes hebben voltooid, tenzij de kandidaat een geïntegreerde vliegopleiding volgt.

Het theorieonderwijs moet in elk geval voltooid zijn voordat de vaardigheidstests worden afgenomen.

- b) Behalve voor afgifte van een bewijs van bevoegdheid als verkeersvlieger, moet de kandidaat voor een vaardigheidstest worden voorgedragen voor deze test door de voor de opleiding verantwoordelijke organisatie/persoon na het vol-tooien van de opleiding. De opleidingsgegevens moeten ter beschikking worden gesteld van de examinator.

FCL.035 Vrijstelling van vliegtijd en theoriekennis

a) Vrijstelling van vliegtijd

- 1) Tenzij anders bepaald in dit deel, moet de vliegtijd, die ten behoeve van een bewijs van bevoegdheid, bevoegdverklaring of certificaat wordt toegekend, in een luchtvaartuig van dezelfde categorie zijn dorgebracht als die waarvoor het bewijs van bevoegdheid of de bevoegdverklaring wordt verlangd.
- 2) Eerste bestuurder of eerste bestuurder in opleiding
 - i) Een kandidaat voor een bewijs van bevoegdheid, bevoegdverklaring of certificaat wordt volledig vrijgesteld van alle vliegtijd tijdens solovluchten, dubbelbesturingsonderricht of als PIC ten behoeve van de totale vereiste vliegtijd voor het bewijs van bevoegdheid, de bevoegdverklaring of het certificaat.

b) Vrijstelling voor theoriekennis

- 1) Een kandidaat die is geslaagd voor het theorie-examen voor een bewijs van bevoegdheid als verkeerspiloot heeft recht op vrijstelling van de vereiste theoriekennis voor een LAPL, het bewijs van bevoegdheid als privépiloot, het bewijs van bevoegdheid als beroepspiloot en, behalve wat betreft helikopters, de IR voor dezelfde categorie luchtvaartuigen.
- 2) Een kandidaat die is geslaagd voor het theorie-examen voor een bewijs van bevoegdheid als beroepspiloot heeft recht op vrijstelling van de vereiste theoriekennis voor een LAPL of een bewijs van bevoegdheid als privépiloot in dezelfde categorie luchtvaartuigen.
- 4) De houder van een bewijs van bevoegdheid als piloot heeft recht op vrijstelling ten behoeve van de vereisten voor het theorieonderwijs en het bijbehorende examen voor een bewijs van bevoegdheid in een andere categorie van luchtvaartuigen in overeenstemming met aanhangsel 1 van dit deel.

De vrijstelling is ook van toepassing op kandidaten voor een bewijs van bevoegdheid als piloot die al met succes de theorie-examens hebben afgelegd voor de afgifte van dat bewijs van bevoegdheid als piloot in een andere categorie van luchtvaartuigen, op voorwaarde dat het binnen de geldigheidsperiode van FCL.025, punt c), valt.

FCL.040 Uitoefenen van de bevoegdheden van bewijzen van bevoegdheid

De uitoefening van bevoegdheden van een bewijs hangt af van de geldigheid van de bijbehorende bevoegdverklaringen, voor zover van toepassing, en van het medische certificaat

FCL.045 Verplichting om documenten bij zich te hebben en te tonen

- a) Een bestuurder moet steeds een geldig bewijs van bevoegdheid en een geldig medisch certificaat bij zich dragen wanneer hij de bevoegdheden van het bewijs van bevoegdheid uitoefent.
- b) De bestuurder moet tevens een persoonlijk identificatiedocument met een foto bij zich dragen.
- c) Een bestuurder of een leerling-piloot moet op verzoek van een bevoegd vertegenwoordiger van een bevoegde autoriteit zonder onnodig uitstel zijn vastgelegde vliegtijdgegevens ter inspectie overhandigen.
- d) Een leerling-piloot moet op alle solo-overlandvluchten een bewijs van de vereiste autorisaties volgens FCL.020, punt a), bij zich hebben.

FCL.050 Vastleggen van vliegtijd

De bestuurder moet in een betrouwbaar document de details van alle gevlogen vluchten vastleggen op een manier die door de bevoegde autoriteit is bepaald.

FCL.060 Recente ervaring

- b) Vleugelvliegtuigen, helikopters, powered-lift luchtvaartuigen, luchtschepen en zweefvliegtuigen. Een bestuurder mag geen luchtvaartuig besturen voor commercieel luchttransport of het vervoer van passagiers:
- 1) als PIC of tweede bestuurder tenzij hij in de voorafgaande 90 dagen ten minste 3 starts, naderingen en landingen heeft uitgevoerd in een luchtvaartuig van hetzelfde type of dezelfde klasse of in een FFS die representatief is voor dat type of die klasse. De 3 starts en landingen moeten worden uitgevoerd met éénpiloot- of meerpilootbediening, naargelang van de bevoegdheden waarover de bestuurder beschikt; en
 - 4) Wanneer een bestuurder bevoegd is om met meer dan één type luchtvaartuig met soortgelijk vlieggedrag en soortgelijke exploitatiekenmerken te vliegen, mogen de 3 onder 1) vereiste starts, naderingen en landingen worden uitgevoerd zoals gedefinieerd in de gegevens voor operationele geschiktheid die zijn bepaald in overeenstemming met deel 21.

FCL.070 Intrekking, schorsing en beperking van bewijzen van bevoegdheid, bevoegdverklaringen en certificaten

- a) Bewijzen van bevoegdheid, bevoegdverklaringen en certificaten afgegeven in overeenstemming met dit deel kunnen worden beperkt, geschorst of ingetrokken door de bevoegde autoriteit wanneer de bestuurder niet voldoet aan de eisen van dit deel, deel Medisch of de toepasselijke operationele eisen, in overeenstemming met de voorwaarden en procedures vastgelegd in het deel ARA.
- b) Wanneer een bewijs van bevoegdheid wordt geschorst of ingetrokken, zal de bestuurder het bewijs van bevoegdheid of certificaat onmiddellijk teruggeven aan de bevoegde autoriteit.

SUBDEEL B

BEVOEGDHEIDSBEWIJS ALS RECREATIEF PILOOT — LAPL

SECTIE 1

*Algemene eisen***FCL.100 LAPL — Minimumleeftijd**

Kandidaten voor een LAPL moeten:

- a) ten minste 17 jaar oud zijn in het geval van vleugelvliegtuigen en helikopters;
- b) ten minste 16 jaar oud zijn in het geval van zweefvliegtuigen en luchtballonnen.

FCL.105 LAPL — Bevoegdheden en voorwaarden

- a) Algemeen. De houder van een LAPL is bevoegd om op te treden als PIC in de toepasselijke categorie van luchtvaartuigen tijdens niet-commerciële vluchten zonder financiële tegenprestatie.
- b) Voorwaarden. Een kandidaat voor een LAPL moet voldoen aan de eisen voor de relevante categorie van luchtvaartuigen en, indien van toepassing, voor de klasse of het type van luchtvaartuig dat bij de vaardigheidstest wordt gebruikt.

FCL.110 LAPL — Vrijstelling voor dezelfde luchtvaartuigcategorie

- a) Een kandidaat voor een LAPL die houder is geweest van een ander bewijs van bevoegdheid voor dezelfde luchtvaartuigcategorie krijgt volledige vrijstelling ten behoeve van de eisen van de LAPL in die luchtvaartuigcategorie.
- b) Onverminderd de bovenstaande alinea moet de kandidaat, als het bewijs van bevoegdheid is verlopen, slagen voor een vaardigheidstest in overeenstemming met FCL.125 voor de afgifte van een LAPL in de betreffende luchtvaartuigcategorie.

FCL.115 LAPL — Opleiding

Een kandidaat voor een LAPL moet een opleiding afronden aan een ATO. De opleiding moet theoretische kennis en vlieg-instructie bevatten die toepasselijk zijn voor de toegekende bevoegdheden.

FCL.120 LAPL — Theorie-examen

Een kandidaat voor een LAPL moet blijken van een niveau van theoretische kennis dat toepasselijk is voor de toegekende bevoegdheden door het afleggen van examens over de volgende onderwerpen:

- a) algemene onderwerpen:
 - luchtvaartwetgeving,
 - menselijke prestaties,
 - meteorologie, en
 - communicatie;
- b) specifieke onderwerpen betreffende de verschillende luchtvaartuigcategorieën:
 - beginselen van het vliegen,
 - operationele procedures,
 - vluchtprestaties en -planning,
 - algemene kennis van het luchtvaartuig, en
 - navigatie.

FCL.125 LAPL — Vaardigheidstest

- a) Aan de hand van een vaardigheidstest moet een kandidaat voor een LAPL blijken van de vaardigheid om, als PIC in de toepasselijke luchtvaartuigcategorie, de relevante procedures en manoeuvres uit te voeren met een graad van vakbekwaamheid passend bij de bevoegdheden die worden verleend.
- b) Kandidaten voor de vaardigheidstest moeten vlieg instructie hebben gekregen in dezelfde klasse of hetzelfde type luchtvaartuig dat wordt gebruikt tijdens de vaardigheidstest. De bevoegdheden worden beperkt tot de klasse of het type dat wordt gebruikt voor de vaardigheidstest totdat verdere uitbreidingen in het bewijs van bevoegdheid worden aangetekend, in overeenstemming met onderhavig subdeel.
- c) *Slagingscriteria*
 - 1) De vaardigheidstest bestaat uit verschillende secties die de verschillende fasen van een vlucht voorstellen in overeenstemming met de luchtvaartuigcategorie waarmee wordt gevlogen.
 - 2) Wanneer een kandidaat zakt voor een item van een sectie is hij niet geslaagd voor de volledige sectie. Als een kandidaat zakt voor slechts 1 sectie, moet hij enkel die sectie opnieuw afleggen. Wanneer een kandidaat zakt voor meer dan 1 sectie is hij niet geslaagd voor de volledige test.
 - 3) Als de test moet worden herhaald in overeenstemming met punt 2, zal een onvoldoende voor een sectie, met inbegrip van de secties waarvoor een voldoende werd behaald tijdens een vorige poging, leiden tot een onvoldoende voor de volledige test.
 - 4) Kandidaten die na 2 pogingen niet slagen voor alle secties van de test, moeten verdere praktijkopleiding volgen.

SECTIE 4

Specifieke eisen voor de LAPL voor zweefvliegtuigen — LAPL(S)

FCL.105.S LAPL(S) — Bevoegdheden en voorwaarden

- a) Houders van een LAPL voor zweefvliegtuigen zijn bevoegd om op te treden als PIC op zweefvliegtuigen en gemotoriseerde zweefvliegtuigen. Om de bevoegdheden te mogen uitoefenen in een TMG, moet de houder voldoen aan de eisen in FCL.135.S.
- b) Houders van een LAPL(S) mogen enkel passagiers vervoeren nadat ze, na afgifte van het bewijs van bevoegdheid, 10 uur vliegtijd of 30 lanceringen als PIC op zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen hebben uitgevoerd.

FCL.110.S LAPL(S) — Ervaringseisen en vrijstellingen

- a) Kandidaten voor een LAPL(S) moeten ten minste 15 uur vlieg instructie hebben ontvangen op zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen, met inbegrip van ten minste:
 - 1) 10 uur dubbelbesturingsonderricht;
 - 2) 2 uur solovliegtijd onder toezicht;
 - 3) 45 lanceringen en landingen;
 - 4) 1 solo-overlandvlucht van ten minste 50 km (27 NM) of 1 overlandvlucht met dubbelbesturing van ten minste 100 km (55 NM).
- b) Van de 15 uur die vereist zijn onder a), mag ten hoogste 7 uur worden gevlogen in een TMG.
- c) Vrijstelling. Kandidaten met voorafgaande ervaring als PIC kunnen vrijstelling krijgen ten behoeve van de eisen onder a).

De omvang van de vrijstelling wordt bepaald door de ATO waar de bestuurder de opleidingscursus volgt, op basis van een toelatingsvliegtest, maar mag in geen geval:

- 1) de totale vliegtijd als PIC overschrijden;
- 2) 50 % van de uren opgelegd in punt a) overschrijden;
- 3) de eisen onder a), 2) tot en met a), 4) omvatten.

FCL.130.S LAPL(S) — Lanceringsmethoden

- a) De bevoegdheden van de LAPL(S) zijn beperkt tot de lanceringsmethode uitgevoerd tijdens de vaardigheidstest. Deze beperking kan worden opgeheven als de bestuurder het volgende heeft voltooid:
- 1) ten minste 10 lanceringen met dubbelbesturingsonderricht, en 5 sololanceringen onder toezicht, in het geval van sleepstart en zelfstart;
 - 2) ten minste 5 lanceringen met dubbelbesturingsonderricht, en 5 sololanceringen onder toezicht. Bij zelfstart mag het dubbelbesturingsonderricht worden uitgevoerd in een TMG;
 - 3) in het geval van een bungeestart: ten minste 3 lanceringen met dubbelbesturingsonderricht of solo onder toezicht.
- b) Het voltooien van de extra opleidingslanceringen moet worden opgetekend in het logboek en getekend door de instructeur.
- c) Om hun bevoegdheden voor elke lanceringsmethode te behouden, moeten bestuurders ten minste 5 lanceringen hebben uitgevoerd gedurende de afgelopen 24 maanden, behalve voor de bungeelancering waarbij slechts 2 lanceringen moeten worden uitgevoerd.
- d) Als de bestuurder niet voldoet aan de eisen onder c) moet hij het extra aantal lanceringen uitvoeren met dubbelbesturing of solo onder toezicht van een instructeur om de bevoegdheden te hernieuwen.

FCL.135.S LAPL(S) — Uitbreiding van bevoegdheden naar TMG

De bevoegdheden van een LAPL(S) kunnen worden uitgebreid naar een TMG wanneer de bestuurder ten minste het onderstaande heeft voltooid in een ATO:

- a) 6 uur vlieg instructie in een TMG, met inbegrip van:
- 1) 4 uur dubbelbesturingsonderricht;
 - 2) 1 solo-overlandvlucht van ten minste 150 km (80 NM), gedurende welke 1 landing met volledige stilstand moet worden uitgevoerd op een ander luchtvaartterrein dan het luchtvaartterrein van vertrek;
- b) een vaardigheidstest om bewijs te leveren van een adequaat niveau van praktische vaardigheden in een TMG. Tijdens deze vaardigheidstest moet de kandidaat ook aantonen aan de examinerator dat hij over een adequaat niveau van theoretische kennis beschikt over de TMG wat betreft de volgende onderwerpen:
- beginselen van het vliegen,
 - operationele procedures,
 - vluchtprestaties en -planning,
 - algemene kennis van het luchtvaartuig,
 - navigatie.

FCL.140.S LAPL(S) — Eisen inzake recentheid

- a) Zweefvliegtuigen en gemotoriseerde zweefvliegtuigen. Houders van een LAPL(S) mogen de bevoegdheden van hun bewijs van bevoegdheid enkel uitoefenen in zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen wanneer ze gedurende de afgelopen 24 maanden het onderstaande hebben voltooid in zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen, met uitzondering van TMG's:
- 1) 5 uur vliegtijd als PIC, met inbegrip van 15 lanceringen;
 - 2) 2 trainingsvluchten met een instructeur;
- b) TMG. Houders van een LAPL(S) mogen de bevoegdheden van hun bewijs van bevoegdheid enkel uitoefenen op een TMG wanneer ze:
- 1) gedurende de afgelopen 24 maanden het onderstaande hebben voltooid op TMG's:
 - i) ten minste 12 uur vliegtijd als PIC, met inbegrip van 12 starts en landingen; en
 - ii) herhalingstraining van ten minste 1 uur totale vliegtijd met een instructeur.
 - 2) Wanneer de houder van de LAPL(S) ook bevoegd is om met vleugelvliegtuigen te vliegen, mogen de eisen onder 1) worden voltooid in vleugelvliegtuigen.
- c) Houders van een LAPL(S) die niet voldoen aan de eisen onder a) of b) moeten, voordat ze de uitoefening van hun bevoegdheden hervatten:
- 1) met succes een bekwaamheidsproef afleggen met een examiner op een zweefvliegtuig of een TMG, naargelang het geval; of
 - 2) de extra vliegtijd of starts en landingen uitvoeren, met dubbele besturing of solo onder het toezicht van een instructeur, om te voldoen aan de eisen onder a) of b).

SUBDEEL C

BEWIJS VAN BEVOEGDHEID ALS PRIVÉPILOOT (PPL), BEWIJS VAN BEVOEGDHEID ALS ZWEEFPILOOT (SPL) EN BEWIJS VAN BEVOEGDHEID ALS BALLONVAARDER (BPL)

SECTIE 1

*Algemene eisen***FCL.200 Minimumleeftijd**

- b) Een kandidaat voor een BPL of een SPL moet ten minste 16 jaar oud zijn.

FCL.210 Opleidingscursus

Een kandidaat voor een BPL, SPL of PPL moet een opleidingscursus voltooien aan een ATO. De cursus moet theoretische kennis en vliegstructuur bevatten die toepasselijk zijn voor de toegekende bevoegdheden.

FCL.215 Theorie-examen

Een kandidaat voor een BPL, SPL of PPL moet blijken van een niveau van theoretische kennis dat toepasselijk is voor de toegekende bevoegdheden door het afleggen van examens over de volgende onderwerpen.

- a) Algemene onderwerpen:

- luchtvaartwetgeving,
- menselijke prestaties,
- meteorologie, en
- communicatie.

- b) Specifieke onderwerpen betreffende de verschillende luchtvaartcategorieën:

- beginselen van het vliegen,
- operationele procedures,
- vluchtprestaties en -planning,
- algemene kennis van het luchtvaartuig, en
- navigatie.

FCL.235 Vaardigheidstest

- a) Aan de hand van een vaardigheidstest moet een kandidaat voor een BPL, SPL of PPL blijken van de vaardigheid om, als PIC in de toepasselijke luchtvaartcategorie, de relevante procedures en manoeuvres uit te voeren met een graad van vakbekwaamheid passend bij de bevoegdheden die worden verleend.
- b) Een kandidaat voor de vaardigheidstest moet vliegstructuur hebben gekregen in dezelfde klasse of hetzelfde type luchtvaartuig, of een groep van luchtballonnen, die worden gebruikt tijdens de vaardigheidstest.
- c) Slagingscriteria
- 1) De vaardigheidstest bestaat uit verschillende secties die de verschillende fasen van een vlucht voorstellen in overeenstemming met de luchtvaartcategorie waarmee wordt gevlogen.
 - 2) Wanneer een kandidaat zakt voor een item van een sectie, zakt hij voor de volledige sectie. Wanneer een kandidaat zakt voor meer dan 1 sectie, zakt hij voor de volledige test. Als een kandidaat zakt voor slechts 1 sectie, moet hij enkel die sectie opnieuw afleggen.
 - 3) Als de test moet worden herhaald in overeenstemming met punt 2), zal een onvoldoende voor een sectie, met inbegrip van de delen waarvoor een voldoende werd behaald tijdens een vorige poging, leiden tot een onvoldoende voor de volledige test.
 - 4) Kandidaten die na 2 pogingen niet slagen voor alle secties van de test, moeten verdere opleiding volgen.

Specifieke eisen voor het bewijs van bevoegdheid voor zweefvliegtuigen (SPL)

FCL.205.S SPL — Bevoegdheden en voorwaarden

- a) Houders van een SPL zijn bevoegd om op te treden als PIC op zweefvliegtuigen en gemotoriseerde zweefvliegtuigen. Om de bevoegdheden te mogen uitoefenen in een TMG, moet de houder voldoen aan de eisen in FCL.135.S.
- b) Houders van een SPL:
- 1) mogen enkel passagiers vervoeren nadat ze, na afgifte van het bewijs van bevoegdheid ten minste 10 uur vliegtijd of 30 lanceringen als PIC op zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen hebben uitgevoerd;
 - 2) zijn beperkt tot het optreden in niet-commerciële vluchtuitvoeringen zonder financiële tegenprestatie tot ze:
 - i) de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt;
 - ii) na afgifte van het bewijs van bevoegdheid 75 uur vliegtijd of 200 lanceringen als PIC op zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen hebben uitgevoerd;
 - iii) geslaagd zijn voor een bekwaamheidsproef met een examiner.
- c) Niettegenstaande punt b), 2), mag de houder van een SPL met bevoegdheden als instructeur of examiner een financiële tegenprestatie ontvangen voor:
- het geven van vlieg instructie voor de LAPL(S) of de SPL;
 - het afnemen van vaardigheidstests en bekwaamheidsproeven voor deze bewijzen van bevoegdheid;
 - de bevoegdverklaringen en certificaten die horen bij deze bewijzen van bevoegdheid.

FCL.210.S SPL — Ervaringseisen en vrijstellingen

- a) Kandidaten voor een SPL moeten ten minste 15 uur vlieg instructie hebben ontvangen op zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen, met inbegrip van ten minste de eisen in FCL.110.S.
- b) Kandidaten voor een SPL die houder zijn van een LAPL(S) hebben recht op vrijstelling ten behoeve van de eisen voor de afgifte van een SPL.

Kandidaten voor een SPL die houder zijn geweest van een LAPL(S) gedurende de periode van 2 jaar voor de aanvraag, hebben recht op vrijstelling ten behoeve van de eisen inzake theoretische kennis en vlieg instructie.

Vrijstelling. Kandidaten die houder zijn van een bewijs van bevoegdheid voor een andere categorie luchtvaartuig, behalve luchtballonnen, krijgen een vrijstelling van 10 % van hun totale vliegtijd als PIC op dergelijke luchtvaartuigen begrensd tot een maximum van 7 uur. De omvang van de vrijstelling mag in geen geval dienen ten behoeve van de eisen onder FCL.110.S, punt a), 2) tot en met a), 4).

**FCL.220.S SPL —
Lanceringsmethoden**

De bevoegdheden van de SPL zijn beperkt tot de lanceringsmethode uitgevoerd tijdens de vaardigheidstest. Deze beperking kan worden opgeheven en de nieuwe bevoegdheden mogen worden uitgeoefend als de bestuurder voldoet aan de eisen in FCL.130.S.

FCL.230.S SPL — Eisen inzake recente ervaring

Houders van een SPL mogen de bevoegdheden van hun bevoegdheidsbewijs slechts uitoefenen wanneer ze voldoen aan de eisen inzake recente ervaring onder FCL.140.S.

SUBDEEL I

EXTRA BEVOEGDVERKLARINGEN**FCL.800 Bevoegdverklaring voor stuntvliegen**

- a) Houders van een bewijs van bevoegdheid als bestuurder van vleugelvliegtuigen, TMG's of zweefvliegtuigen mogen enkel stuntvluchten uitvoeren als ze houder zijn van de toepasselijke bevoegdverklaring.
- b) Kandidaten voor een bevoegdverklaring voor stuntvliegen moeten aan het onderstaande hebben voldaan:
 - 1) ten minste 40 uur vliegtijd of, in het geval van zweefvliegtuigen, 120 lanceringen als PIC in de betreffende luchtvaartuigcategorie, uitgevoerd na afgifte van het bewijs van bevoegdheid;
 - 2) een opleidingscursus aan een ATO, met inbegrip van:
 - i) voor de bevoegdverklaring toepasselijk theorieonderwijs;
 - ii) ten minste 5 uur of 20 vluchten instructie in stuntvliegen in de betreffende luchtvaartuigcategorie.
- c) De bevoegdheden van de bevoegdverklaring voor stuntvliegen zijn beperkt tot de luchtvaartuigcategorie waarin de vliegstructuur is voltooid. De bevoegdheden worden uitgebreid naar een andere categorie van luchtvaartuigen als de bestuurder houder is van een bewijs van bevoegdheid als bestuurder van die luchtvaartuigcategorie en met goed gevolg tenminste 3 instructievluchten met dubbele besturing heeft uitgevoerd over de volledige syllabus stuntvliegen in die luchtvaartuigcategorie.

FCL.805 Bevoegdverklaring voor het slepen van zweefvliegtuigen en banners

- a) Houders van een bewijs van bevoegdheid met de bevoegdheid om te vliegen met vleugelvliegtuigen of TMG's mogen enkel zweefvliegtuigen of banners slepen wanneer ze houder zijn van de betreffende bevoegdverklaring voor het slepen van zweefvliegtuigen of banners.
- b) Kandidaten voor een bevoegdverklaring voor het slepen van zweefvliegtuig moeten het onderstaande hebben uitgevoerd:
 - 1) ten minste 30 uur vliegtijd als PIC en 60 starts en landingen in vleugelvliegtuigen indien de activiteit zal worden uitgevoerd in vleugelvliegtuigen, of in TMG's indien de activiteit zal worden uitgevoerd in TMG's, uitgevoerd na de afgifte van het bewijs van bevoegdheid;
 - 2) een opleidingscursus aan een ATO, met inbegrip van:
 - i) theorieonderwijs over sleepoperaties en -procedures;
 - ii) ten minste 10 instructievluchten waarbij een zweefvliegtuig wordt gesleept, waaronder 5 instructievluchten met dubbele besturing, en
 - iii) uitgezonderd voor houders van een LAPL(S) of een SPL, 5 familiarisatievluchten in een zweefvliegtuig dat wordt gelanceerd door een luchtvaartuig.
- c) Kandidaten voor een bevoegdverklaring voor het slepen van banners moeten het onderstaande hebben uitgevoerd:
 - 1) ten minste 100 vliegrepen en 200 starts en landingen als PIC op vleugelvliegtuigen of TMG's, na afgifte van het bewijs van bevoegdheid. Ten minste 30 van die uren moeten worden gevlogen in vleugelvliegtuigen indien de activiteit zal worden uitgevoerd in vleugelvliegtuigen, of in TMG's indien de activiteit zal worden uitgevoerd in TMG's;
 - 2) een opleidingscursus aan een ATO, met inbegrip van:
 - i) theorieonderwijs over sleepoperaties en -procedures;
 - ii) ten minste 10 instructievluchten waarbij een banner wordt gesleept, waaronder 5 vluchten met dubbele besturing.
- d) De bevoegdheden van de bevoegdverklaringen voor het slepen van zweefvliegtuigen en banners zijn beperkt tot vleugelvliegtuigen of TMG's, afhankelijk van welk luchtvaartuig werd gebruikt tijdens de instructie. De bevoegdheden worden uitgebreid als de bestuurder houder is van een bewijs van bevoegdheid als bestuurder van vleugelvliegtuigen of TMG's en met goed gevolg ten minste 3 instructievluchten met dubbele besturing heeft uitgevoerd over de volledige syllabus inzake slepen in een van de twee luchtvaartuigen, naargelang het geval.
- e) Om de bevoegdheden van de bevoegdverklaringen voor het slepen van zweefvliegtuigen of banners uit te oefenen, moet de houder van de bevoegdverklaring ten minste 5 sleepvluchten hebben uitgevoerd gedurende de afgelopen 24 maanden.

- f) Bestuurders die niet voldoen aan de eisen onder e) moeten, voordat ze de uitoefening van hun bevoegdheden hervatten, de ontbrekende sleepvluchten uitvoeren onder toezicht van een instructeur.

FCL.810 Bevoegdverklaring voor nachtvliegen

- a) Vleugelvliegtuigen, TMG's, luchtschepen.
- 1) Als de bevoegdheden van een LAPL of een PPL voor vleugelvliegtuigen, TMG's of luchtschepen moeten worden uitgeoefend in VFR-omstandigheden 's nachts, moeten kandidaten een opleidingscursus aan een ATO afronden. De cursus moet het volgende omvatten:
 - i) theorieonderwijs;
 - ii) ten minste 5 uur vliegtijd 's nachts in de betreffende luchtvaartuigcategorie, waaronder ten minste 3 uur dubbelbesturingsonderwijs met inbegrip van ten minste 1 uur overlandnavigatie met ten minste één overlandvlucht met dubbele besturing van ten minste 50 km en 5 solostarts en 5 sololandingen tot volledige stilstand.
 - 2) Voor het voltooien van de opleiding 's nachts moeten LAPL-houders de basisopleiding instrumentvliegen afronden die vereist is voor de afgifte van de PPL.
 - 3) Indien kandidaten houder zijn van een klassebevoegdverklaring voor zowel éénmotorige zuigervliegtuigen (land) en TMG's, mogen ze de vereisten in punt 1) in één van beide klassen of in beide klassen vervullen.

FCL.815 Bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden

- a) Bevoegdheden. Houders van een bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden zijn bevoegd om met vleugelvliegtuigen of TMG's naar en van oppervlakken te vliegen waarvoor een dergelijke bevoegdverklaring vereist is door de bevoegde autoriteiten die door de lidstaten zijn aangewezen.

De initiële bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden kan worden verkregen op:

- 1) wielen om de bevoegdheid toe te kennen om te vliegen naar en van oppervlakken wanneer ze niet bedekt zijn met sneeuw; of
 - 2) ski's om de bevoegdheid toe te kennen om te vliegen naar en van oppervlakken wanneer ze bedekt zijn met sneeuw.
 - 3) De bevoegdheden van de initiële bevoegdverklaring kunnen worden uitgebreid naar de bevoegdheid voor ofwel wielen of ski's indien de bestuurder een geschikte extra familiarisatiecursus heeft gevolgd, met inbegrip van theorieonderwijs en vliegopleiding, met een bergvlieg-instructeur.
- b) Opleidingscursus. Kandidaten voor een bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden moeten binnen een periode van 24 maanden een cursus theorieonderwijs en vlieg-instructie hebben voltooid aan een ATO. De inhoud van de cursus moet zijn afgestemd op de te verwerven bevoegdheden.
- c) Vaardigheidstest. Na het voltooien van de opleiding moet de kandidaat slagen voor een vaardigheidstest met een voor dit doel gekwalificeerde FE. De vaardigheidstest moet het volgende bevatten:
- 1) een mondeling theorie-examen;
 - 2) 6 landingen op ten minste 2 verschillende oppervlakken waarvoor een bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden is vereist, en verschillend van het oppervlak van vertrek.
- d) Geldigheid. Een bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden is 24 maanden geldig.
- e) Verlenging. Voor de verlenging van een bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden moet de kandidaat:
- 1) de afgelopen 24 maanden ten minste 6 berglandingen hebben voltooid; of
 - 2) slagen voor een bekwaamheidsproef. De bekwaamheidsproef moet voldoen aan de eisen onder c).
- f) Hernieuwde afgifte. Als de bevoegdverklaring is verlopen, moet de kandidaat voldoen aan de eisen onder e), 2).

SUBDEEL J
INSTRUCTEURS
SECTIE 1
Algemene eisen

FCL.900 Certificaten als instructeur

a) Algemeen. Een persoon mag uitsluitend:

1) vlieg instructie geven voor luchtvaartuigen waarvoor hij houder is van:

- i) een bewijs van bevoegdheid als bestuurder afgegeven of aanvaard in overeenstemming met de onderhavige verordening;
- ii) een certificaat van instructeur geschikt voor de uit te voeren instructie, afgegeven in overeenstemming met dit subdeel;

FCL.915 Algemene toelatingseisen en vereisten voor instructeurs

a) Algemeen. Een kandidaat voor een certificaat als instructeur moet ten minste 18 jaar oud zijn.

b) Extra eisen voor instructeurs die vlieg instructie geven in luchtvaartuigen. Een kandidaat voor of houder van een certificaat als instructeur met bevoegdheden om vlieg instructie te geven in luchtvaartuigen moet:

1) houder zijn van ten minste het bewijs van bevoegdheid en, indien relevant, de bevoegdverklaring waarvoor de vlieg instructie zal worden gegeven;

2) behalve in het geval van de instructeur voor testvluchten:

- i) ten minste 15 uren hebben gevlogen als bestuurder van de klasse of het type luchtvaartuig waarmee de vlieg instructie zal worden gegeven, waarvan ten hoogste 7 uur in een FSTD die representatief is voor de klasse of het type van luchtvaartuig, indien van toepassing; of
- ii) geslaagd zijn voor een vakbekwaamheidsbeoordeling voor de betreffende categorie van instructeur op die klasse of dat type luchtvaartuig;

3) bevoegd zijn om op te treden als PIC op het luchtvaartuig tijdens dergelijke

vlieg instructie.

c) Vrijstelling ten behoeve van verdere bevoegdverklaringen en verlenging

1) Kandidaten voor verdere certificaten als instructeur kunnen vrijgesteld worden van de instructietechnieken die reeds werden aangetoond voor het certificaat als instructeur waarvan ze houder zijn.

2) Gevlogen uren als examiner tijdens vaardigheidstests of bekwaamheidsproeven mogen volledig worden meegerekend ten behoeve van de verlenging van alle certificaten als instructeur waarvan iemand houder is.

FCL.920 Vakbekwaamheid en beoordeling van instructeurs

Alle instructeurs moeten worden opgeleid om de volgende vakbekwaamheid te verwerven:

- het voorbereiden van voor de instructie benodigde middelen,
- het creëren van een bevorderlijk leerklimaat,
- het overdragen van kennis,
- het integreren van dreigings- en onjuist beoordelingsmanagement (Threat and Error Management — TEM) met CRM,
- het indelen van tijd (timemanagement) om de opleidingsdoelstellingen te bereiken,
- het leerproces bevorderen,
- het beoordelen van de prestaties van de leerling,
- het toezicht houden op en beoordelen van de vorderingen,
- het evalueren van opleidingssessies,
- het rapporteren van het resultaat.

FCL.930 Opleidingscursus

Kandidaten voor een certificaat als instructeur moeten met succes een theorieopleiding en vlieg instructie hebben afgerond aan een ATO. Naast de specifieke elementen beschreven in dit deel voor elke categorie van instructeur, moet de cursus de elementen bevatten die zijn vereist in FCL.920.

FCL.935 Beoordeling van vakbekwaamheid

- a) Behalve voor de instructeur „in onderlinge samenwerking van de bemanning” (MCCI), de instructeur vluchtsimulator voor éénpiloot-gecertificeerde vliegtuigen (STI), de instructeur voor bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden (MI) en de instructeur voor testvluchten (FTI), moet een kandidaat voor een certificaat als instructeur ten overstaan van een examiner die daartoe is gekwalificeerd in overeenstemming met subdeel K zijn vakbekwaamheid in de toepasselijke luchtvaartuigcategorie aantonen in die zin dat hij in staat is om een leerlingpiloot te onderrichten tot het niveau dat is vereist voor de afgifte van het betreffende bewijs van bevoegdheid, de betreffende bevoegd- verklaring of het betreffende certificaat.
- b) Die beoordeling moet het volgende omvatten:
- 1) het aantonen van de vakbekwaamheid beschreven in FCL.920 voor en na de vlucht en tijdens theorieonderwijs;
 - 2) mondelinge theorie-examens aan de grond, briefings voor en na de vlucht en demonstraties tijdens de vlucht gedurende vaardigheidstests in de betreffende klasse of type luchtvaartuig of FSTD;
 - 3) oefeningen die adequaat zijn om de vakbekwaamheid van de instructeur te beoordelen.
- c) De beoordeling moet worden uitgevoerd met hetzelfde type of dezelfde klasse luchtvaartuig of FSTD gebruikt voor de vlieg instructie.
- d) Als een beoordeling van de vakbekwaamheid nodig is voor de verlenging van een certificaat als instructeur, mogen kandidaten die geen voldoende halen voor de beoordeling vóór de vervaldatum van een certificaat als instructeur de bevoegdheden van dat certificaat niet uitoefenen tot de beoordeling met succes is voltooid.

FCL.940 Geldigheid van certificaten als instructeur

Met uitzondering van de MI en onverminderd FCL.900, punt b), 1), zijn certificaten als instructeur geldig voor een periode van 3 jaar.

SECTIE 2

Specifieke eisen voor de vlieg instructeur — FI

FCL.905.FI FI — Bevoegdheden en voorwaarden

De bevoegdheden van een FI zijn op te treden als vlieg instructeur voor de afgifte, verlenging of hernieuwde afgifte van:

- a) een PPL, SPL, BPL en LAPL in de desbetreffende luchtvaartuigcategorie;
- b) klasse- en groepsuitbreidingen voor luchtballonnen en klasseuitbreidingen voor zweefvliegtuigen;
- f) een bevoegdverklaring voor slepen of stuntvliegen, op voorwaarde dat de FI houder is van dergelijke bevoegdheden en hij de bekwaamheid tot het geven van instructie voor die bevoegdverklaring heeft aangetoond ten overstaan van een FI die is gekwalificeerd conform punt i) hieronder;
- i) een certificaat als FI, IRI, CRI, STI of MI op voorwaarde dat de FI:
- 1) ten minste het volgende heeft afgerond:
 - i) ten minste 50 uur of 150 lanceringen vlieg instructie in zweefvliegtuigen;
 - iii) 500 uur vlieg instructie in de betreffende luchtvaartuigcategorie;
 - 2) is geslaagd voor een beoordeling van vakbekwaamheid in overeenstemming met FCL.935 in de betreffende luchtvaartuigcategorie in die zin dat ten overstaan van een examiner vlieg instructeur (FIE) de bekwaamheid is aangetoond om instructie te geven voor het FI-certificaat;

FCL.910.FI FI — Beperkte bevoegdheden

- a) De bevoegdheden van een FI worden beperkt tot het uitvoeren van vlieg instructie onder toezicht van een FI voor dezelfde luchtvaartuigcategorie aangeduid voor dit doel door de ATO, in de volgende gevallen:
- 1) afgifte van de PPL, SPL, BPL en LAPL;
 - 4) voor bevoegdverklaringen voor nachtvliegen, slepen of stuntvliegen.
- b) Tijdens het uitvoeren van opleiding onder toezicht, in overeenstemming met punt a), heeft de FI niet de bevoegdheid om leerling-piloten de toelating te geven om eerste solovluchten en eerste solo-overlandvluchten uit te voeren.
- c) De beperkingen in punt a) en b) worden verwijderd van het FI-certificaat wanneer de FI ten minste het onderstaande heeft afgerond:
- 3) voor de FI(As), FI(S) en FI(B): 15 uur of 50 starts als vlieg instructie over de volledige opleidingssyllabus voor de afgifte van een PPL(As), SPL of BPL in de betreffende luchtvaartuigcategorie.

FCL.915.FI FI — Toelatingseisen

Een kandidaat voor een FI-certificaat moet:

- e) voor een FI(S), 100 vliegreuren en 200 lanceringen hebben uitgevoerd als PIC op zweefvliegtuigen. Bovendien, indien de kandidaat vlieg instructie wil geven op TMG's, moet hij ten minste 30 uur hebben gevlogen als PIC op TMG's, en een extra beoordeling hebben ondergaan van zijn vakbekwaamheid in een TMG in overeenstemming met FCL.935 met een FI die gekwalificeerd is in overeenstemming met FCL.905.FI, punt j);

FCL.930.FI FI — Opleidingscursus

- a) Kandidaten voor het FI-certificaat moeten geslaagd zijn voor een specifieke toelatingsvliegtest, afgenomen door een conform FCL.905.FI, punt i), gekwalificeerde FI, tijdens de zes maanden voorafgaand aan de aanvang van de opleiding, om te beoordelen of de kandidaat geschikt is om de opleiding te volgen. Deze toelatingsvliegtest is gebaseerd op de bekwaamheidsproef voor klasse- en typebevoegdverklaringen zoals beschreven in aanhangsel 9 van onderhavig deel.
- b) De FI-opleidingscursus moet het volgende omvatten:
- 1) 25 uur instructietechniek;
 - 2) in geval van een FI(B) of FI(S), ten minste 30 uur theorieonderwijs, met inbegrip van voortgangstests;
 - 3)
 - iii) in geval van een FI (S), ten minste 6 uur of 20 starts als vlieg instructie;
 - iv) in geval van een FI(S) die opleiding op TMG's verstrekt, ten minste 6 uur dubbelbesturingsonderricht op TMG's;
- Wanneer een aanvraag wordt ingediend voor een FI-certificaat in een andere luchtvaartuigcategorie, krijgen bestuurders die houder zijn of zijn geweest:
- 1) van een FI(A), (H) of (As) 18 uur vrijstelling met betrekking tot de eisen onder b), 2)

FCL.940.FI FI — Verlenging en hernieuwde afgifte

- a) Voor een verlenging van een FI-certificaat moet de houder voldoen aan 2 van de volgende 3 eisen:
- 1) het afronden van:
 - iii) ten minste 30 uur of 60 starts als vlieg instructie in zweefvliegtuigen, gemotoriseerde zweefvliegtuigen of TMG's als FI of als examiner tijdens de geldigheidsperiode van het certificaat;
 - 2) het deelnemen aan een herhalingsseminar voor instructeurs binnen de geldigheidsperiode van het FI-certificaat;
 - 3) het slagen voor een beoordeling van vakbekwaamheid in overeenstemming met FCL.935 binnen de twaalf maanden voorafgaand aan de vervaldatum van het FI-certificaat.
- b) Voor ten minste om de andere verlenging die daarop volgt in het geval van een FI(A) of FI(H), of elke derde verlenging in het geval van een FI(As), (S) en (B) moet de houder slagen voor een beoordeling van vakbekwaamheid conform FCL.935.
- c) Hernieuwde afgifte. Indien het FI-certificaat is verlopen, moet de kandidaat, binnen de twaalf maanden vóór de hernieuwde afgifte:
- 1) deelnemen aan een herhalingsseminar voor instructeurs;
 - 2) slagen voor een beoordeling van vakbekwaamheid in overeenstemming met FCL.935.

SECTIE 10

Instructeur bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden — MI

FCL.905.MI MI — Bevoegdheden en voorwaarden

De bevoegdheden van een MI zijn het geven van vlieg instructie voor de afgifte van een bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden.

FCL.915.MI MI — Toelatingseisen

Een kandidaat voor een MI-certificaat moet:

- a) houder zijn van een certificaat van FI, CRI of TRI met bevoegdheden voor éénpiloot-gecertificeerde vleugelvliegtuigen;
- b) houder zijn van een bevoegdverklaring voor het vliegen in bergachtige gebieden.

FCL.930.MI MI — Opleidingscursus

- a) De opleidingscursus voor de MI moet de beoordeling bevatten van de vakbekwaamheid van de kandidaat overeenkomstig FCL.920.
- b) Vóór deelname aan de cursus moeten kandidaten geslaagd zijn voor een toelatingsvliegtest met een MI die houder is van een FI-certificaat, teneinde hun ervaring en bekwaamheid te beoordelen om de opleidingscursus te geven.

FCL.940.MI Geldigheid van het MI-certificaat

Het MI-certificaat is zo lang geldig als het certificaat van FI, TRI of CRI.

SUBDEEL K

EXAMINATOREN

SECTIE I

*Algemene eisen***FCL.1000 Examinatorcertificaten**

a) Algemeen. Houders van een certificaat van examiner moeten:

- 1) houder zijn van een bewijs van bevoegdheid, bevoegdverklaring of certificaat dat gelijkwaardig is aan die waarvoor ze bevoegd zijn om vaardigheidstest, bekwaamheidsproeven of beoordelingen van de vakbekwaamheid af te nemen en waarvoor ze bevoegd zijn om instructie te geven;
- 2) gekwalificeerd zijn om op te treden als PIC van het luchtvaartuig tijdens een vaardigheidstest, bekwaamheidsproef of beoordeling van vakbekwaamheid indien uitgevoerd op het luchtvaartuig.

FCL.1005 Beperking van bevoegdheden in het geval van belangenverstrengeling

Het is examinatoren niet toegestaan om:

a) vaardigheidstests of beoordelingen van vakbekwaamheid af te nemen bij kandidaten voor de afgifte van een bewijs van bevoegdheid, bevoegdverklaring of certificaat:

- 1) wanneer ze aan de kandidaat vlieg instructie hebben gegeven voor het bewijs van bevoegdheid, de bevoegdverklaring of het certificaat waarvoor de vaardigheidstest of beoordeling van vakbekwaamheid wordt afgelegd; of
- 2) wanneer ze verantwoordelijk waren voor de voordracht voor de vaardigheidstest, in overeenstemming met FCL.030, punt b);

b) vaardigheidstests, bekwaamheidsproeven of beoordelingen van vakbekwaamheid af te nemen wanneer ze hun objectiviteit niet kunnen garanderen.

FCL.1010 Toelatingseisen voor examinatoren

Kandidaten voor een certificaat van examiner moeten aantonen dat zij:

- a) beschikken over relevante kennis, achtergrond en gepaste ervaring met betrekking tot de bevoegdheden van een examiner;
- b) geen sancties hebben gekregen, waaronder de schorsing, beperking of intrekking van één van zijn bewijzen van bevoegdheid, bevoegdverklaringen of certificaten afgegeven in overeenstemming met dit deel wegens niet-naleving van de basisverordening en de bijbehorende uitvoeringsvoorschriften gedurende de afgelopen 3 jaar.

FCL.1015 Standaardisatie examinatoren

a) Kandidaten voor een certificaat van examiner moeten een standaardisatiecursus volgen die wordt gegeven door de bevoegde autoriteit of door een ATO en is goedgekeurd door de bevoegde autoriteit.

b) De standaardisatiecursus moet bestaan uit theoretische en praktische instructie en moet ten minste het volgende bevatten:

- 1) het uitvoeren van 2 vaardigheidstest, bekwaamheidsproeven of beoordelingen van vakbekwaamheid voor de bewijzen van bevoegdheid, bevoegdverklaringen of certificaten waarvoor de kandidaat bevoegd wil worden om tests en bekwaamheidsproeven af te nemen;
- 2) instructie over de toepasselijke eisen in dit deel en de toepasselijke eisen voor vluchtuitvoeringen, het uitvoeren van vaardigheidstests, bekwaamheidsproeven en beoordelingen van vakbekwaamheid, en de documentering en rapportering daarvan;
- 3) een briefing over de nationale administratieve procedures, eisen inzake gegevensbescherming, aansprakelijkheid, ongevallenverzekering en vergoedingen.

c) Houders van een certificaat van examiner mogen geen vaardigheidstests, bekwaamheidsproeven of beoordelingen van vakbekwaamheid afnemen van een kandidaat waarvoor de bevoegde autoriteit een andere is dan de bevoegde autoriteit die het certificaat van examiner heeft uitgereikt, tenzij:

- 1) ze de bevoegde autoriteit van de kandidaat op de hoogte hebben gesteld van hun intentie om de vaardigheidstest, bekwaamheidsproef of beoordeling van vakbekwaamheid uit te voeren en van de omvang van hun bevoegdheden als examinatoren;

- 2) ze een briefing hebben ontvangen van de bevoegde autoriteit van de kandidaat over de elementen vermeld in punt b), 3).

FCL.1020 Beoordeling van vakbekwaamheid van examinatoren

Kandidaten voor een certificaat van examiner moeten hun vakbekwaamheid aantonen ten overstaan van een inspecteur van de bevoegde autoriteit of een senior examiner die hiertoe speciaal is gemachtigd door de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het certificaat van examiner door middel van het uitvoeren van een vaardigheidstest, bekwaamheidsproef of beoordeling van vakbekwaamheid in de rol van examiner waarvoor een kandidaat bevoegdheden wil verkrijgen, met inbegrip van het briefen, het uitvoeren van de vaardigheidstest, bekwaamheidsproef of beoordelen van vakbekwaamheid en de beoordeling van de persoon waaraan de test, proef of beoordeling wordt gegeven, de nabeschouwing van de vlucht en het registreren van documentatie.

FCL.1025 Geldigheid, verlenging en hernieuwde afgifte van certificaten als examiner

- a) Geldigheid. Een certificaat van examiner is 3jaar geldig.
- b) Verlenging. Een certificaat van examiner wordt verlengd wanneer de houder ervan gedurende de geldigheidsperiode van het certificaat:
 - 1) elk jaar ten minste 2 vaardigheidstests, bekwaamheidsproeven of beoordelingen van vakbekwaamheid heeft uitgevoerd;
 - 2) tijdens het laatste jaar van de geldigheidsperiode een herhalingscursus voor examinatoren heeft gevolgd, georganiseerd door de bevoegde autoriteit of een ATO en erkend door de bevoegde autoriteit.
 - 3) Eén van de vaardigheidstests of bekwaamheidsproeven die werd uitgevoerd gedurende het laatste jaar van de geldigheidsperiode volgens punt 1), moet zijn beoordeeld door een inspecteur van de bevoegde autoriteit of door een senior examiner die hiertoe speciaal is gemachtigd door de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het certificaat van examiner.
 - 4) Indien de kandidaat voor een verlenging bevoegdheden heeft voor meer dan één categorie van examinercertificaten, kan een gecombineerde verlenging van alle bevoegdheden als examiner worden verkregen wanneer de kandidaat voldoet aan de eisen onder b), 1) en 2) en FCL.1020 voor één van de categorieën van examinercertificaten, in samenspraak met de bevoegde autoriteit.
- c) Hernieuwde afgifte. Als het certificaat is verlopen, moeten kandidaten voldoen aan de eisen onder b), 2) en FCL.1020 voordat ze de uitoefening van de bevoegdheden mogen hervatten.
- d) Een certificaat van examiner wordt slechts verlengd of hernieuwd afgegeven als de kandidaat heeft aangetoond dat hij de eisen onder FCL.1010 en FCL.1030 permanent naleeft.

FCL.1030 Uitvoeren van vaardigheidstests, bekwaamheidsproeven en beoordelingen van bekwaamheid

- a) Tijdens het uitvoeren van vaardigheidstests, bekwaamheidsproeven en beoordelingen van bekwaamheid moet de examiner:
 - 1) ervoor zorgen dat de communicatie met de kandidaat kan verlopen zonder taalbarrières;
 - 2) controleren of de kandidaat voldoet aan alle in dit deel vastgestelde eisen inzake kwalificatie, opleiding en ervaring voor de afgifte, verlenging of hernieuwde afgifte van het bewijs van bevoegdheid, de bevoegdverklaring of het certificaat waarvoor de vaardigheidstest, bekwaamheidsproef of beoordeling van vakbekwaamheid wordt afgenomen;
 - 3) de kandidaat bewust maken van de gevolgen van het verstrekken van onvolledige, onnauwkeurige of valse informatie met betrekking tot zijn opleiding en ervaring als piloot.
- b) Na het voltooien van de vaardigheidstest of bekwaamheidsproef moet de examiner:
 - 1) de kandidaat op de hoogte stellen van het resultaat van de test. Indien de kandidaat slechts gedeeltelijk of niet is geslaagd, moet de examiner hem ervan op de hoogte stellen dat hij de bevoegdheden van de bevoegdverklaring niet mag uitoefenen tot hij volledig is geslaagd. De examiner licht mogelijke verdere opleidingseisen en het recht van de kandidaat om in bezwaar te gaan nader toe;
 - 2) in het geval van het slagen voor een bekwaamheidsproef of beoordeling van vakbekwaamheid voor de verlenging of hernieuwde afgifte: het aantekenen, op het bewijs van bevoegdheid of certificaat van de kandidaat, van de nieuwe vervaldatum van de bevoegdverklaring of het certificaat indien de examiner speciaal hiertoe is bevoegd door de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het bewijs van bevoegdheid van de kandidaat;
 - 3) de kandidaat een getekend verslag overhandigen van de vaardigheidstest of bekwaamheidsproef en onverwijld kopieën van het verslag indienen bij de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het bevoegdheidsbewijs van de kandidaat, en bij de bevoegde autoriteit die het certificaat van examiner heeft afgegeven. Het verslag moet het volgende bevatten:
 - i) een verklaring dat de examiner informatie heeft ontvangen van de kandidaat met betrekking tot zijn ervaring en instructie, en dat die ervaring en instructie in overeenstemming is met de toepasselijke eisen van het onderhavige deel;

- ii) bevestiging dat alle vereiste manoeuvres en oefeningen werden volbracht, evenals informatie over de mondelinge theorie-examens indien van toepassing. Indien de kandidaat niet is geslaagd voor een item moet de examiner de redenen voor die beoordeling noteren;
 - iii) het resultaat van de test, proef of beoordeling van vakbekwaamheid.
- c) Examinatoren moeten de details van alle vaardigheidstests, bekwaamheidsproeven en beoordelingen van vakbekwaamheid die ze hebben uitgevoerd, met inbegrip van de resultaten, gedurende 5 jaar bewaren.
- d) Op vraag van de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het certificaat van examiner of de bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor het bevoegdheidsbewijs van de kandidaat, moet de examiner alle gegevens, rapporten en mogelijke andere informatie indienen die vereist is met het oog op toezichtsactiviteiten.

SECTIE 2

Specifieke eisen voor de vliegexaminatoren — FE

FCL.1005.FE FE — Bevoegdheden en voorwaarden

- d) FE(S). Een FE voor zweefvliegtuigen is bevoegd voor de uitvoering van:
- 1) vaardigheidstests en bekwaamheidsproeven voor de SPL en de LAPL(S) op voorwaarde dat de examiner 300 vlieguren heeft als bestuurder van zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen, waarvan ten minste 150 uur of 300 lanceringen als vlieg instructie;
 - 2) bekwaamheidsproeven voor de uitbreiding van de SPL-bevoegdheden naar commerciële vluchtuitvoeringen op voorwaarde dat de examiner 300 vlieguren heeft als bestuurder van zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen, waarvan ten minste 90 uur vlieg instructie;
 - 3) vaardigheidstests voor de uitbreiding van de SPL- of LAPL(S)-bevoegdheden naar TMG op voorwaarde dat de examiner 300 vlieguren heeft als bestuurder van zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen, waarvan ten minste 50 uur vlieg instructie op TMG.

FCL.1010.FE FE — Toelatingseisen

Een kandidaat voor een FE-certificaat moet houder zijn van:

een FI-certificaat, in de toepasselijke luchtvaartuigcategorie.

SECTIE 7

Specifieke eisen voor de examiner vlieg instructeur — FIE

FCL.1005.FIE FIE — Bevoegdheden en voorwaarden

- c) FIE(As), (S), (B). De bevoegdheden van een FIE voor zweefvliegtuigen, gemotoriseerde zweefvliegtuigen, luchtballonnen en luchtschepen omvatten het afnemen van beoordelingen van vakbekwaamheid voor de afgifte, verlenging of her-nieuwde afgifte van certificaten als instructeur voor de betreffende luchtvaartuigcategorie, op voorwaarde dat de FIE houder is van het betreffende certificaat van instructeur.

FCL.1010.FIE FIE — Toelatingseisen

- d) FIE(S). Kandidaten voor een FIE-certificaat voor zweefvliegtuigen moeten:
- 1) houder zijn van het betreffende certificaat als instructeur;
 - 2) 500 uren hebben gevlogen als bestuurder van zweefvliegtuigen of gemotoriseerde zweefvliegtuigen;
 - 3) het onderstaande hebben afgerond:
 - i) voor kandidaten die beoordelingen van vakbekwaamheid willen uitvoeren in TMG's, 10 uur of 30 starts als instructeur van kandidaten voor een certificaat als instructeur in TMG's;
 - ii) in alle andere gevallen, 10 uur of 30 starts als instructeur van kandidaten voor een certificaat als instructeur.

*Aanhangsel I***Vrijstelling van theoretische kennis****A. VRIJSTELLING VAN THEORETISCHE KENNIS VOOR DE AFGIFTE VAN EEN BEVOEGDHEID VOOR EEN ANDERE LUCHTVAARTUIGCATEGORIE — OVERBRUGGINGSONDERWIJS- EN EXAMENEISEN****1. LAPL, PPL, BPL en SPL**

- 1.1. Voor de afgifte van een LAPL wordt de houder van een LAPL in een andere categorie van luchtvaartuigen volledig vrijgesteld voor de theoretische kennis van de algemene onderwerpen vastgelegd in FCL.120, punt a).
- 1.2. Onverminderd de bovenstaande paragraaf moet de houder van een bewijs van bevoegdheid in een andere categorie luchtvaartuig voor de afgifte van een LAPL, PPL, BPL of SPL theoretische kennis volgen en slagen voor het theoretische examen op het geschikte niveau voor de volgende onderwerpen:
 - beginselen van het vliegen,
 - operationele procedures,
 - vluchtprestaties en -planning,
 - algemene kennis van het luchtvaartuig, navigatie.
- 1.3. Voor de afgifte van een PPL, BPL of SPL wordt de houder van een LAPL in dezelfde categorie van luchtvaartuigen volledig vrijgesteld van het theoretische onderwijs en de exameneisen.

*BIJLAGE III***VOORWAARDEN VOOR DE AANVAARDING VAN BEWIJZEN VAN BEVOEGDHEID AFGEGEVEN DOOR OF
UIT NAAM VAN DERDE LANDEN****B. CONVERSIE VAN BEWIJZEN VAN BEVOEGDHEID**

1. Een bewijs van bevoegdheid voor PPL/BPL/SPL, een CPL of ATPL dat door een derde land is afgegeven conform de eisen van bijlage 1 bij het Verdrag van Chicago, mag door de bevoegde autoriteit van een lidstaat worden geconverteerd in een deel FCL PPL/BPL/SPL met een klasse- of typebevoegdverklaring voor éénvliegers.

De houder moet een aanvraag indienen bij de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar hij verblijft of is gevestigd.

2. De houder van het bewijs van bevoegdheid moet voldoen aan de onderstaande minimumeisen voor de betreffende luchtvaartuigcategorie:
 - a) slagen voor een schriftelijk examen in luchtvaartwetgeving en menselijke prestaties;
 - b) slagen voor de PPL-, BPL of SPL-vaardigheidstest, naargelang het geval, conform deel FCL;
 - c) voldoen aan de eisen voor de afgifte van de betreffende klasse- of typebevoegdverklaring conform subdeel H;
 - d) houder zijn van ten minste een medisch certificaat van klasse 2, afgegeven conform deel Medisch;
 - e) blijken van verworven taalvaardigheid overeenkomstig FCL.055;
 - f) ten minste 100 vliegreizen hebben voltooid als bestuurder.

*BIJLAGE IV***[PART-MED]**

SUBDEEL A

*ALGEMENE EISEN**DEEL I**Algemeen***MED.A.001 Bevoegde autoriteit**

In dit deel wordt verstaan onder de bevoegde autoriteit:

a) voor luchtvaartgeneeskundige centra:

- 1) de autoriteit aangewezen door de lidstaat waar het hoofdkantoor van het luchtvaartgeneeskundig centrum gevestigd is;
- 2) het Agentschap, indien het luchtvaartgeneeskundig centrum in een derde land is gevestigd;

b) voor bevoegde keuringsartsen:

- 1) de autoriteit die is aangewezen door de lidstaat waar het hoofdkantoor van de bevoegde keuringsartsen is gevestigd;
- 2) de autoriteit die is aangewezen door de lidstaat waar de bevoegde keuringsarts het certificaat aanvraagt, indien het hoofdkantoor van een bevoegde keuringsarts in een derde land is gevestigd;

c) voor huisartsen, de autoriteit die is aangewezen door de lidstaat waaraan de huisarts zijn activiteiten aanmeldt;

d) voor bedrijfsartsen die de medische geschiktheid van cabinebemanning beoordelen, de autoriteit die is aangewezen door de lidstaat waar de bedrijfsarts zijn activiteiten aanmeldt.

MED.A.005**Toepassingsgebied**

In dit deel worden de eisen vastgesteld voor:

- a) de afgifte, geldigheid, verlenging en hernieuwde afgifte van het medisch certificaat die vereist is voor de uitoefening van de rechten van een bewijs van bevoegdheid als vlieger of die van leerlingvlieger;
- b) de medische geschiktheid van cabinebemanning;
- c) de certificering van bevoegde keuringsartsen; en
- d) de kwalificatie van huisartsen en bedrijfsartsen.

MED.A.010 Definities

In dit deel wordt verstaan onder:

- „erkende medische conclusie”: een conclusie die in het voorliggende geval wordt getrokken door een of meer door de bevoegde autoriteit aanvaarde medische deskundigen op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria, zo nodig in overleg met de vluchtuitvoeringsafdeling of andere deskundigen;
- „beoordeling”: de conclusie aangaande de medische geschiktheid van een persoon gebaseerd op de evaluatie van de medische geschiedenis van die persoon en/of luchtvaartgeneeskundige onderzoeken zoals in dit deel worden vereist en indien nodig nadere onderzoeken, en/of medische tests waaronder, maar niet beperkt tot, ecg, bloeddrukmeting, bloedtests, röntgenonderzoek;
- „kleurveilig”: het vermogen van de aanvrager om gemakkelijk de kleuren te onderscheiden die in de luchtvaartnavigatie worden gebruikt en gekleurde luchtvaartlichten correct te identificeren;
- „oogspecialist”: een oogarts of een optometrist die is gekwalificeerd in optometrie en opgeleid om pathologische aandoeningen te herkennen;

- „onderzoek”: een inspectie, palpatie, percussie, auscultatie of ander onderzoeksmiddel, voor het stellen van een ziektediagnosen;
- „beoordeling”: nader onderzoek van een vermoedelijke pathologische aandoening van een aanvrager door middel van onderzoeken en tests om de aan- of afwezigheid van een medische aandoening na te gaan;
- „bewijs van bevoegdheid verlenende autoriteit”: de bevoegde autoriteit van de lidstaat dat het bewijs van bevoegdheid verstrekt, of waar een persoon de verstrekking van een bewijs van bevoegdheid aanvraagt, of, wanneer een persoon de verstrekking van een bewijs van bevoegdheid nog niet heeft aangevraagd, de bevoegde autoriteit in overeenstemming met dit deel;
- „beperking”: een voorwaarde aangetekend op het medisch certificaat, het bewijs van bevoegdheid of het medische rapport voor cabinebemanning, waaraan dient te worden voldaan tijdens de uitoefening van de rechten verbonden aan het bewijs van bevoegdheid of het attest voor cabinebemanning;
- „Refractieafwijking”: de afwijking van emmetropie gemeten in dioptrie in de meest ametropische meridiaan, gemeten met behulp van standaardmethoden.

MED.A.015 Medisch beroepsgeheim

Alle personen die betrokken zijn bij medisch onderzoek, beoordeling en certificering dienen te waarborgen dat het medisch beroepsgeheim te allen tijde wordt gerespecteerd.

MED.A.020 Vermindering van medische geschiktheid

- a) Houders van bewijzen van bevoegdheid mogen op geen enkel moment de rechten verbonden aan hun bewijs van bevoegdheid en bijbehorende bevoegdverklaringen of certificaten uitoefenen wanneer zij:
- 1) zich bewust zijn van een vermindering van hun medische geschiktheid die ertoe zou kunnen leiden dat ze niet langer in staat zijn om deze rechten veilig uit te oefenen;
 - 2) voorgeschreven of niet voorgeschreven medicatie nemen of gebruiken die een veilige uitoefening van de aan het bewijs van bevoegdheid verbonden bevoegdheden kan beïnvloeden;
 - 3) een medische, operatieve of andere behandeling ondergaan die de vluchtveiligheid kan beïnvloeden.
- b) Daarnaast dienen houders van een bewijs van bevoegdheid direct luchtvaartgeneeskundig advies in te winnen wanneer zij:
- 1) een operatie of invasieve ingreep hebben ondergaan;
 - 2) met het regelmatig gebruik van medicatie zijn begonnen;
 - 3) significant persoonlijk letsel hebben opgelopen dat ertoe heeft geleid dat ze niet meer als lid van de vliegtuigbemanning kunnen functioneren;
 - 4) aan een ernstige ziekte hebben geleden die ertoe heeft geleid dat ze niet meer als lid van de vliegtuigbemanning kunnen functioneren;
 - 5) zwanger zijn;
 - 6) in een ziekenhuis of medische kliniek zijn opgenomen;
 - 7) voor het eerst corrigerende lenzen nodig hebben.
- c) In deze gevallen:
- 2) moeten houders van medische certificaten voor LAPL het advies inwinnen van een luchtvaartgeneeskundig centrum of bevoegde keuringsarts of de huisarts die het medisch certificaat heeft ondertekend. Het luchtvaartgeneeskundig centrum, de bevoegde keuringsarts of de huisarts moet de medische geschiktheid van de houders van het bewijs van bevoegdheid beoordelen en beslissen of ze geschikt zijn om de uitoefening van hun bevoegdheden te kunnen hervatten.

MED.A.025 Verplichtingen van luchtvaartgeneeskundige centra, bevoegde keuringsartsen, huisartsen en bedrijfsartsen

- a) Bij het uitvoeren van medische onderzoeken en/of beoordelingen moeten luchtvaartgeneeskundige centra, bevoegde keuringsartsen, huisartsen en bedrijfsartsen:
 - 1) ervoor zorgen dat de communicatie met de persoon zonder taalbarrières tot stand kan komen;
 - 2) de persoon wijzen op de gevolgen van het afgeven van onvolledige, inaccurate of valse verklaringen over hun medische geschiedenis.
- b) Na afronding van de luchtvaartmedische onderzoeken en/of beoordeling moeten het luchtvaartgeneeskundig centrum, de bevoegde keuringsarts, huisarts en bedrijfsarts:
 - 1) de persoon adviseren of deze geschikt of ongeschikt is of doorverwijzen naar de autoriteit die het bewijs van bevoegdheid afgeeft het luchtvaartgeneeskundig centrum of de bevoegde keuringsarts voor zover van toepassing;
 - 2) de persoon op de hoogte stellen van een eventuele beperking die de vliegopleiding of de bevoegdheden verbonden aan het bewijs van bevoegdheid of het attest voor cabinebemanning kan beperken;
 - 3) personen die ongeschikt zijn bevonden in kennis stellen van hun recht op een tweede beoordeling; en
 - 4) in het geval van aanvragers van een medisch certificaat, direct een ondertekend of elektronisch gewaarmerkt verslag, met inbegrip van het beoordelingsresultaat en een kopie van het medisch certificaat, indienen bij de autoriteit die het bewijs van bevoegdheid afgeeft.
- c) Luchtvaartgeneeskundige centra, bevoegde keuringsartsen, huisartsen en bedrijfsartsen bewaren de dossiers met de details van medische onderzoeken en beoordelingen die zijn uitgevoerd in overeenstemming met dit deel en de resultaten ervan in overeenstemming met de nationale wetgeving.
- d) Indien nodig voor medische certificering en/of overzichtstaken dienen luchtvaartgeneeskundige centra, bevoegde keuringsartsen, huisartsen en bedrijfsartsen op verzoek alle luchtvaartmedische dossiers en verslagen, en eventuele andere relevante informatie, in bij de medische beoordelaar van de bevoegde autoriteit.

DEEL 2

Eisen voor medische certificaten

MED.A.030 Medische certificaten

- a) Een leerlingpiloot mag niet solo vliegen tenzij hij over een medisch certificaat beschikt dat voor het betreffende bewijs van bevoegdheid vereist is.
- b) Aanvragers en houders van een bewijs van bevoegdheid voor het besturen van lichte vliegtuigen (LAPL) dienen ten minste over een medisch certificaat voor LAPL te beschikken.
- c) Aanvragers en houders van een bewijs van bevoegdheid als privévlieger (PPL), een bewijs van bevoegdheid als zweefvlieger (SPL) of als bestuurder van luchtballons (BPL) dienen ten minste over een medisch certificaat klasse 2 te beschikken.
- d) Aanvragers en houders van een SPL of een BPL die zich bezighouden met commerciële zweef- of ballonvluchten moeten minstens over een medisch certificaat klasse 2 beschikken.
- e) Indien aan een PPL of LAPL een nachtklassering wordt toegevoegd, mag de houder van het bewijs van bevoegdheid niet kleurenblind zijn.
- h) Een houder van een bewijs van bevoegdheid mag op geen enkel moment over meer dan één medisch certificaat beschikken dat in overeenstemming met dit deel is verstrekt.

MED.A.035 Aanvraag van een medisch certificaat

- a) Aanvragen van een medisch certificaat moeten worden ingediend in een door de bevoegde autoriteit vastgestelde opmaak.
- b) Aanvragers van een medisch certificaat voorzien het luchtvaartgeneeskundig centrum, respectievelijk de bevoegde keuringsarts of huisarts van:
 - 1) een identiteitsbewijs;
 - 2) een ondertekende verklaring:
 - i) van medische feiten betreffende hun medische geschiedenis;
 - ii) of ze eerder een onderzoek voor een medisch certificaat hebben ondergaan en zo ja, door wie en met welk resultaat;
 - iii) of ze ooit als ongeschikt zijn beoordeeld of van hen ooit een medisch certificaat geschorst of ingetrokken is geweest.
- c) In geval van verlenging of hernieuwde afgifte van het medisch certificaat dienen aanvragers dit medisch certificaat voorafgaand aan de relevante onderzoeken te tonen aan het luchtvaartgeneeskundig centrum, de bevoegde keuringsarts of de huisarts.

MED.A.040 Afgifte, verlenging en hernieuwde afgifte van medische certificaten

- a) Een medisch certificaat mag uitsluitend worden afgegeven, verlengd of hernieuwd afgegeven als de vereiste medische onderzoeken zijn afgerond en de aanvrager als geschikt is beoordeeld.
- b) Eerste afgifte
- 3) Medische certificaten voor LAPL worden afgegeven door een luchtvaartgeneeskundig centrum, een bevoegde keuringsarts of een huisarts, indien dit is toegestaan bij de nationale wetgeving van de autoriteit die het bewijs van bevoegdheid afgeeft.
- c) Verlenging en hernieuwde afgifte
- 2) Medische certificaten voor LAPL worden verlengd of hernieuwd afgegeven door een luchtvaartgeneeskundig centrum, een bevoegde keuringsarts of een huisarts, indien dit is toegestaan bij de nationale wetgeving van de autoriteit die het bewijs van bevoegdheid afgeeft.
- d) Het luchtvaartgeneeskundig centrum, de bevoegde keuringsarts of huisarts mogen uitsluitend een medisch certificaat afgeven, verlengen of hernieuwd afgeven indien:
- 1) de aanvrager een volledige medische geschiedenis heeft overgelegd alsmede indien geëist door het luchtvaartgeneeskundig centrum, de keuringsarts of de huisarts, voor zover van toepassing de resultaten van medische onderzoeken en tests uitgevoerd door de huisarts van de aanvrager of eventuele medische specialisten;
- 2) zij de luchtvaartmedische beoordeling hebben uitgevoerd op basis van de luchtvaartmedische onderzoeken en tests die voor het relevante medische certificaat vereist zijn om na te gaan of de aanvrager aan alle relevante eisen van dit deel voldoet.
- e) De bevoegde keuringsarts, het luchtvaartgeneeskundig centrum of, in het geval van verwijzing, de autoriteit die het bewijs van bevoegdheid afgeeft, kan van de aanvrager verlangen aanvullende medische onderzoeken en beoordelingen te ondergaan, indien hiertoe klinisch aanleiding bestaat.
- f) De autoriteit die het bewijs van bevoegdheid afgeeft, mag een medisch certificaat afgeven dan wel opnieuw afgeven, indien:
- 1) een geval is doorverwezen;
- 2) deze heeft vastgesteld dat correcties van de informatie op het certificaat noodzakelijk zijn.

MED.A.045 Geldigheid, verlenging en hernieuwde afgifte van medische certificaten

a) Geldigheid

- 4) Medische certificaten voor LAPL zijn geldig voor de duur van:
- i) 60 maanden tot de houder van het bewijs van bevoegdheid de leeftijd van 40 bereikt. Een medisch certificaat dat wordt verstrekt vóór het bereiken van de leeftijd van 40 is niet meer geldig wanneer de houder van het bewijs van bevoegdheid de leeftijd van 42 bereikt;
- ii) 24 maanden voor de houder van het bewijs van bevoegdheid ouder dan 40 jaar.
- 5) De geldigheidsduur van een medisch certificaat, met inbegrip van bijbehorend onderzoek of speciale beoordeling, wordt:
- i) bepaald door de leeftijd van de aanvrager op de datum waarop het medisch onderzoek plaatsvindt; en
- ii) in het geval van eerste afgifte en hernieuwde afgifte berekend vanaf de datum van het medisch onderzoek, en in het geval van verlenging vanaf de vervaldatum van het voorgaande medisch certificaat.

b) Verlenging

Onderzoeken en/of beoordelingen voor de verlenging van een medisch certificaat mogen worden uitgevoerd tot 45 dagen voor de vervaldatum van het medisch certificaat.

c) Hernieuwde afgifte

- 1) Indien de houder van een medisch certificaat niet aan (b) voldoet, is een onderzoek en/of beoordeling voor hernieuwde afgifte vereist.
- 3) In het geval van medische certificaten voor LAPL, moet het luchtvaartgeneeskundig centrum, de bevoegde keuringsarts of de huisarts de medische geschiedenis van de aanvrager beoordelen en het luchtvaartmedische onderzoek en/of de luchtvaartmedische beoordeling uitvoeren in overeenstemming met MED.B.095.

MED.A.050 Doorverwijzing

- b) Als een aanvrager voor een medisch attest voor LAPL in overeenstemming met MED.B.001 naar een bevoegde keuringsarts of luchtvaartgeneeskundig centrum wordt doorverwezen, draagt de huisarts de desbetreffende medische documenten over aan het luchtvaartgeneeskundig centrum of de bevoegde keuringsarts.

SUBDEEL B

EISEN VOOR MEDISCHE CERTIFICATEN VOOR BESTURDERS VAN LUCHTVAARTUIGEN

DEEL 1

Algemeen

MED.B.001 Beperkingen van medische certificaten

b) *Beperkingen van medische certificaten voor LAPL*

- 1) Indien een huisarts na bestudering van de medische geschiedenis van de aanvrager concludeert dat deze niet volledig aan de eisen van medische geschiktheid voldoet, dient hij of zij de aanvrager te verwijzen naar een luchtvaartgeneeskundig centrum of bevoegde keuringsarts, met uitzondering van degenen wier beperking uitsluitend betrekking heeft op het gebruik van corrigerende lenzen.
- 2) Indien een aanvrager van een medisch certificaat voor LAPL doorverwezen is, moet het luchtvaartgeneeskundig centrum of de bevoegde keuringsarts de nodige aandacht schenken aan MED.B.095, beoordelen of de aanvrager in staat is om zijn taken veilig uit te voeren met inachtneming van een of meer beperkingen die op het medisch certificaat zijn aangetekend en het medisch certificaat zo nodig met beperking(en) afgeven. Het luchtvaartgeneeskundige centrum of de bevoegde keuringsarts moet altijd overwegen of de piloot moet worden weerhouden van het vervoeren van passagiers (Operational Passenger Limitation, OPL).
- 3) De huisarts, voor zover van toepassing, mag een medisch certificaat voor LAPL met dezelfde beperking verlengen of hernieuwd afgeven zonder de aanvrager te verwijzen naar een luchtvaartgeneeskundig centrum of bevoegde keuringsarts.

c) Bij de beoordeling of een beperking noodzakelijk is, dient bijzondere aandacht te worden geschonken aan:

- 1) de vraag of de officiële medische conclusie erop wijst dat in bijzondere omstandigheden het onvermogen van de aanvrager om aan een numerieke of andere eis te voldoen waarschijnlijk niet van dien aard is dat hij of zij door de uitoefening van de bevoegdheden verbonden aan het aangevraagde bewijs van bevoegdheid de vliegveiligheid in gevaar brengt;
- 2) het vermogen, de vaardigheid en ervaring van de aanvrager die relevant zijn voor de uit te voeren operatie.

d) *Codes van operationele beperkingen*

- 2) Operationeel voorgeschreven safety pilot beperking (Operational safety pilot limitation — OSL — Klasse 2 en LAPL)
 - i) De houder van een medisch certificaat met een OSL-beperking mag uitsluitend een luchtvaartuig bedienen indien een andere piloot die volledig gekwalificeerd is om op te treden als eerste bestuurder van de desbetreffende klasse of het desbetreffende type luchtvaartuig aan boord is, het luchtvaartuig is uitgerust met dubbele bediening en de medebestuurder een stoel bij het bedieningspaneel bezet.
 - ii) De OSL voor medische certificaten klasse 2 mag uitsluitend worden opgelegd of verwijderd door een luchtvaartgeneeskundig centrum of de bevoegde keuringsarts in overleg met de autoriteit die het bewijs van bevoegdheid afgeeft.
- 3) Operationeel voorgeschreven passagiersbeperking (Operational passenger limitation — OPL — Klasse 2 en LAPL)
 - i) De houder van een medisch certificaat met een OPL-beperking mag uitsluitend een luchtvaartuig besturen zonder passagiers aan boord.
 - ii) Een OPL voor medische certificaten klasse 2 mag uitsluitend worden opgelegd door een luchtvaartgeneeskundig centrum of de bevoegde keuringsarts in overleg met de autoriteit die het bewijs van bevoegdheid afgeeft;
 - iii) Een OPL voor een beperken van een medisch certificaat voor een LAPL mag worden opgelegd door een luchtvaartgeneeskundig centrum of een bevoegde keuringsarts.

- e) Er kunnen andere beperkingen worden opgelegd aan de houder van een medisch certificaat indien dit noodzakelijk is om de vliegveiligheid te waarborgen.
- f) Alle opgelegde beperkingen worden in het medisch certificaat van de houder van het bewijs van bevoegdheid gespecificeerd.

DEEL 3

Specifieke eisen voor medische certificaten voor LAPL

MED.B.095 Medisch onderzoek van aanvragers van medische certificaten voor LAPL

- a) Een aanvrager van een medisch certificaat voor LAPL wordt beoordeeld op basis van beste luchtvaartgeneeskundige praktijken.
- b) Speciale aandacht wordt besteed aan de complete medische geschiedenis van de aanvrager.
- c) De eerste beoordeling, alle volgende herbeoordelingen na de leeftijd van 50 jaar en beoordelingen in gevallen waarin de medische geschiedenis van de aanvrager niet beschikbaar is voor de beoordelaar, moeten minstens het volgende omvatten:
 - 1) een klinisch onderzoek;
 - 2) bloeddruk;
 - 3) urinetest;
 - 4) gezichtsvermogen;
 - 5) hoorvermogen.
- d) Na de eerste beoordeling, omvatten de herbeoordelingen tot de leeftijd van 50 jaar:
 - 1) een beoordeling van de medische geschiedenis van de LAPL-houder, en
 - 2) de punten onder c), zoals noodzakelijk geacht door het luchtvaartgeneeskundige centrum, de bevoegde keuringsarts of de huisarts, in overeenstemming met de beste praktijken op luchtvaartgeneeskundig gebied.

SUBDEEL D

BEVOEGDE KEURINGSARTSEN, HUISARTSEN, BEDRIJFSARTSEN

DEEL 1

Bevoegde keuringsartsen

MED.D.001 Voorrechten

- a) De bevoegde keuringsarts verstrekt, verlengt en hernieuwt medische certificaten klasse 2 en medische certificaten voor LAPL, en verricht de relevante medische onderzoeken en beoordelingen.
- b) Houders van een certificaat van bevoegde keuringsarts kunnen een uitbreiding van hun rechten aanvragen met betrekking tot medische onderzoeken voor de verlenging en hernieuwde afgifte van medische certificaten klasse 1, indien ze voldoen aan de eisen in MED.D.015.
- c) Het toepassingsgebied van de rechten van de bevoegde keuringsarts, en alle voorwaarden daarvan, worden in het certificaat gespecificeerd.
- d) Houders van een certificaat van bevoegde keuringsarts mogen geen luchtvaartgeneeskundige onderzoeken en beoordelingen uitvoeren in een andere lidstaat dan de lidstaat die hun certificaat van bevoegde keuringsarts heeft verstrekt, tenzij ze:
 - 1) toestemming hebben verkregen van de gastlidstaat om hun beroepsactiviteiten als gespecialiseerde arts uit te oefenen;
 - 2) de bevoegde autoriteit van de gastlidstaat van hun intentie op de hoogte hebben gesteld om luchtvaartgeneeskundige onderzoeken en beoordelingen uit te voeren en medische certificaten af te geven binnen het toepassingsgebied van hun rechten als bevoegde keuringsarts; en
 - 3) een mededeling van het bevoegde gezag van de gastlidstaat hebben ontvangen.

MED.D.005 Aanvraag

- a) Een aanvraag van een certificaat als bevoegde keuringsarts wordt ingediend in een vorm en op een wijze die door de bevoegde autoriteit wordt gespecificeerd.
- b) Aanvragers van een certificaat van bevoegde keuringsarts moeten de bevoegde autoriteit voorzien van:
 - 1) hun persoonlijke gegevens en kantooradres;
 - 2) documentatie waaruit blijkt dat ze voldoen aan de eisen die zijn vastgesteld in MED.D.010, waaronder een certificaat van voltooiing van de opleiding in luchtvaartgeneeskunde passend bij de rechten die ze aanvragen;
 - 3) een schriftelijke verklaring dat de bevoegde keuringsarts medische certificaten zal afgeven op basis van de eisen van dit deel.
- c) Wanneer de bevoegde keuringsarts luchtvaartgeneeskundige onderzoeken uitvoert op meer dan één locatie, verstrekt hij of zij de bevoegde autoriteit de noodzakelijke informatie betreffende alle praktijklocaties.

MED.D.010 Eisen voor de afgifte van een certificaat van bevoegd keuringsarts

Aanvragers van een certificaat van bevoegd keuringsarts met de voorrechten voor de eerste afgifte, verlenging en hernieuwde afgifte van medische certificaten klasse 2 moeten:

- a) volledig gekwalificeerd en bevoegd zijn voor de geneeskundige praktijk en een certificaat van voltooiing van een specialistische opleiding hebben;
- b) een basisopleiding in de luchtvaartgeneeskunde hebben gevolgd;
- c) aan de bevoegde autoriteit aantonen dat zij:
 - 1) adequate voorzieningen, procedures, documentatie en werkende apparatuur hebben die geschikt zijn voor luchtvaartgeneeskundige onderzoeken; en
 - 2) de noodzakelijke procedures en voorwaarden ingesteld hebben om het medisch beroepsgeheim te waarborgen.

MED.D.015 Eisen voor de uitbreiding van rechten

Aanvragers van een certificaat van bevoegd keuringsarts die hun rechten willen uitbreiden tot de verlenging en hernieuwde afgifte van medische certificaten klasse 1 moeten in het bezit zijn van een geldig certificaat van bevoegd keuringsarts en:

- a) ten minste 30 onderzoeken voor de afgifte, verlenging of hernieuwde afgifte van medische certificaten klasse 2 hebben verricht over een periode van niet meer dan 5 jaar voorafgaand aan de aanvraag;
- b) een vervolgopleiding in de luchtvaartgeneeskunde hebben gevolgd; en
- c) een praktijkopleiding hebben gevolgd in een luchtvaartgeneeskundig centrum of onder toezicht van de autoriteit die het bewijs van bevoegdheid afgeeft.

MED.D.020 Opleidingen in de luchtvaartgeneeskunde

- a) Opleidingen in de luchtvaartgeneeskunde worden goedgekeurd door de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar de opleidingsorganisatie is gevestigd. De opleidingsorganisatie moet aantonen dat het lesprogramma adequaat is en dat de personen die verantwoordelijk zijn voor het aanbieden van de opleiding toereikende kennis en ervaring hebben.
- b) Met uitzondering van een bijscholing worden de opleidingen afgesloten met een schriftelijk examen over de onderwerpen die in de cursusinhoud aan bod komen.
- c) De opleidingsorganisatie verstrekt een certificaat van voltooiing aan aanvragers wanneer ze geslaagd zijn voor het examen.

MED.D.025 Wijzigingen in het certificaat van bevoegd keuringsarts

- a) Bevoegde keuringsartsen stellen de bevoegde autoriteit in kennis van de volgende wijzigingen die van invloed zouden kunnen zijn op hun certificaat:
 - 1) de bevoegde keuringsarts is onderworpen aan disciplinaire procedures of disciplinair onderzoek door een medisch tuchtcollege;
 - 2) er zijn wijzigingen in de voorwaarden waarop het certificaat werd verleend, waaronder de inhoud van de verklaringen die bij de aanvraag zijn ingediend;
 - 3) er wordt niet langer voldaan aan de eisen voor de afgifte;
 - 4) er is een wijziging van de praktijklocatie(s) of het correspondentieadres van de bevoegde keuringsarts.
- b) Wanneer de bevoegde autoriteit hiervan niet in kennis wordt gesteld, worden de aan het certificaat verbonden voor- rechten opgeschort of ingetrokken, op basis van de beslissing van de bevoegde autoriteit die het certificaat opschort of intrekt.

MED.D.030 Geldigheid van certificaten van bevoegde keuringsartsen

Een certificaat van bevoegd keuringsarts mag niet worden verstrekt voor een periode langer dan 3 jaar. Het wordt verlengd op voorwaarde dat de houder:

- a) aan de algemene voorwaarden blijft voldoen die voor de medische praktijk vereist zijn en de registratie als medische praktijkbeoefenaar behoudt overeenkomstig de nationale wetgeving;
- b) binnen de afgelopen 3 jaar bijscholing in de luchtvaartgeneeskunde heeft gevolgd;
- c) ieder jaar ten minste 10 luchtvaartgeneeskundige medische onderzoeken heeft uitgevoerd;
- d) aan de voorwaarden het certificaat blijft voldoen; en
- e) de voorrechten uitoefent in overeenstemming met dit deel.

DEEL 2

Huisartsen

MED.D.035 Eisen voor huisartsen

- a) Huisartsen mogen uitsluitend als bevoegde keuringsarts handelen voor het verstrekken van medische certificaten voor LAPL:
 - 1) indien ze hun handelingen uitvoeren in een lidstaat waar huisartsen passende toegang hebben tot de volledige medische dossiers van aanvragers; en
 - 2) in overeenstemming met eventuele aanvullende eisen vastgesteld onder de nationale wetgeving.
- b) Om medische certificaten voor LAPL te kunnen afgeven, moeten huisartsen volledig gekwalificeerd en bevoegd zijn voor de geneeskundige praktijk in overeenstemming met de nationale wetgeving.
- c) Huisartsen die als bevoegde keuringsarts optreden, moeten hun werkzaamheden bij de bevoegde autoriteit aanmelden.